



FACULTY OF
HEALTH
SCIENCES



fama
custom research agency

KWIECIEŃ-PAŹDZIERNIK 2021
UKRAINA

PRZEMOC SEKSUALNA NA UKRAINIE

od świadomości negacji do
ochrony



FAMA.AGENCY



Projekt został zrealizowany przez Agencję Badawczą Fama na zamówienie i we współpracy z Centrum Godności Dziecka Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego (UCU). Poglądy wyrażone w niniejszej publikacji są poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Centrum.

Raport opracowany przez:

- **Khrystyna Shabat**, Kierowniczka "Centrum Godności Dziecka UCU"
- **Mariana Malachevska-Danchak**, kandydat nauk socjologicznych, CEO Agencji Badawczej Fama
- Analitycy Agencji Badawczej Fama – **Yulianna Batina, Inna Ivasenko, Yuliia Dutchak, Uliana Supruniuk**
- **Stanislava Topchii**, specjalista ds. wizualizacji danych
- **Mariana Kuzko**, menadżer projektów Agencji Badawczej Fama



Centrum Godności Dziecka rozpoczęło swoją działalność w styczniu 2021 roku w Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim. Jest kluczowym eksperckim, edukacyjnym centrum naukowym ds. przeciwdziałania przemocy seksualnej wobec dzieci na Ukrainie. Misją Centrum jest kreowanie w Kościele i społeczeństwie kultury, w której godność dziecka jest wartością bezwarunkową. Wspieranie tworzenia bezpiecznego środowiska i zapobiegania przemocy seksualnej.

Obecnie Centrum prowadzi działalność w czterech kierunkach: naukowym, akademickim, współpraca z duchowieństwem i środowiskiem kościelnym, edukacja społeczna.

Naszym zadaniem jest zrobić wszystko, aby każde dziecko czuło się bezpiecznie, a każdy dorosły zrozumiał jak zobaczyć (rozpoznać) dziecko lub zranionego dorosłego, który potrzebuje pomocy. Pragniemy, aby temat przemocy seksualnej wobec dzieci już więcej nie był tematem tabuizowanym, a wszyscy, którzy pracują z dziećmi, posiadali odpowiednie umiejętności w zakresie bezpieczeństwa, wdrożone polityki i wiedzieli jak postępować w sytuacjach kryzysowych.



Agencja Badawcza Fama

BRight Data for Right Decisions

Badamy społeczeństwo i znajdujemy odpowiedzi dla tych, którzy tworzą teraźniejszość. Zaczynaliśmy jako studencki start-up, a dziś opracowujemy rozwiązania badawcze dla rozwiązywania problemów zarządzania w dziedzinie administracji publicznej, biznesu i polityki, realizujemy szeroko zakrojone interdyscyplinarne badania kompleksowe współpracując z partnerami ukraińskimi i zagranicznymi. Posiadamy akredytację Towarzystwa Socjologicznego Ukrainy (CAY) oraz posiadamy udane doświadczenie w realizacji projektów w ramach programu wsparcia dotyczącego przedsiębiorstw ukraińskich od Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. W ciągu dziesięciu lat działalności realizowaliśmy ponad 450 projektów, a dzięki zastosowaniu własnych innowacyjnych metod wyniki badań agencji Fama już niejednokrotnie były jednymi z najdokładniejszych.



SPIS TREŚCI

06 PRZEDMOWA

08 STRZESZCZENIE

08 INFORMACJE O PROJEKCIE

Informacje o metodologii

Profil uczestników badania

14 EDUKACJA SEKSUALNA

Pierwsze doświadczenia seksualne

Emocje związane ze słowem "seks"

Źródła informacji na temat seksualności

Edukacja seksualna dla dzieci

26 PRZEMOC SEKSUALNA

Zagadnienia podstawowe przemocy seksualnej

Zagadnienia dotyczące sprawcy i ofiary

Ofiary przemocy seksualnej

Zagrożenia dla dzieci

Postępowanie w przypadku podejrzenia o molestowanie dziecka

PRZEDMOWA

CENTRUM GODNOŚCI DZIECKA UKRAIŃSKIEGO UNIWERSYTETU KATOLICKIEGO

W grudniu 2019 roku Jego Wielce Błogosławiony Światosław (Szewczuk) w imieniu Synodu Biskupów zwrócił się do UCU z prośbą o utworzenie Centrum wspierającego szkolenie seminarzystów, organizacji religijnych i instytucji świeckich w zakresie ochrony dzieci.

Kiedy zaczynaliśmy pracę w styczniu 2021 roku, w naszym „równaniu” było tyle niewiadomych, że żadna formuła nie była odpowiednia do jego rozwiązania.

Po prostu nie było od czego zacząć. Z jednej strony wiedzieliśmy, że Ukraina jest jednym z „trzech” światowych producentów pornografii dziecięcej, a z drugiej strony wiedzieliśmy też o około 400 zarejestrowanych przypadkach przestępstw przeciwko seksualności dzieci rocznie.

Później uświadomiliśmy sobie, że statystyki różnych instytucji nie sumują się i nie możemy uzyskać żadnych obiektywnych danych, aby zrozumieć bolesne punkty.

Jako organizacja, która systematycznie współpracuje z Kościołem, chcieliśmy również zrozumieć, w jaki sposób Kościół może wpływać na kształtowanie się zerowej tolerancji dla przemocy w społeczeństwie i co należy podkreślać.

Innym powodem, z którego wynika niniejsze badanie, jest to, że od 2018 roku Kościół katolicki na całym świecie ciężko pracuje nad stworzeniem bezpiecznego środowiska i zerowej tolerancji dla przemocy w swoich strukturach. W ten sposób UKGK stał się jedną z pierwszych organizacji na Ukrainie, która oprócz otwartego deklarowania swojej postawy wobec zerowej tolerancji dla przemocy, utworzyła również struktury w Kościele do przyjmowania zgłoszeń o przestępstwach wykorzystywania seksualnego i stworzyła mechanizm natychmiastowego reagowania na nich.

Więc aby podejść systematycznie do rozwiązywania kwestii wykorzystywania seksualnego dzieci na Ukrainie, postanowiliśmy zbadać doświadczenia Ukraińców. Czy analogiczne są statystyki na Ukrainie, jak twierdzi WHO, czy prawdą jest, że ofiary zwykle milczą i jakie skuteczne mechanizmy prewencyjne można zastosować, aby zapobiegać przemocy seksualnej i, co najważniejsze, kto powinien to robić?

W tym badaniu, które przygotowaliśmy przez ponad pół roku, znaleźliśmy odpowiedzi na te pytania, a nawet wyprowadziliśmy możliwy model edukacji seksualnej w szkołach. Po co to jest? Bardzo ważne jest zrozumienie problemu od środka. Często wydaje nam się, że przemoc wobec dzieci nie jest naszym problemem, ale problemem amerykańskim lub europejskim, a to jest tutaj, między nami, i widzimy ten straszny odsetek. Wykorzystaliśmy to badanie również do potwierdzenia istnienia różnych stereotypów, takich jak to, że przemoc jest zwykle popełniana przez nieznanymi, czy pornografia może być materiałem edukacyjnym dla dzieci.

Dlatego w systemie wychowania domowego i ogólnie

edukacji nadal uczymy dzieci lęku przed innymi, zamiast możliwości wyznaczania własnych granic bezpieczeństwa. Zmieniła się koncepcja bezpieczeństwa. To już nie jest równoznaczne z „zabezpieczeniem”, rodzice chcą, aby z ich dziećmi rozmawiali o bezpieczeństwie, dzieci chcą, aby ich rodzice rozmawiali z nimi, rodzice polegają na edukacji, edukacji na rodzicach i powstaje zamknięte koło milczenia, podczas gdy każde piąte dziecko przynajmniej raz w życiu doświadczyło przemocy seksualnej, a każda 25. osoba na Ukrainie została zgwałcona. Co dalej? Następnie czas działać. Skutecznym działaniem może być tylko prewencja. Rozpoczynamy pracę nad mechanizmami priorytetu w Kościele i społeczeństwie. Każdy, kto pracuje z dziećmi, powinien wiedzieć, jak postrzegać dziecko dotknięte przemocą i jak się zachowywać. Edukacja, seminaria, szkolenia, kursy internetowe i akademickie. Czas zrozumieć, czym jest naprawdę bezpieczne dzieciństwo.



Khrystyna Shabat,
Kierowniczka "Centrum Godności Dziecka UCU"

AGENCJA BADAWCZA FAMA

“Prawie nic nie wiemy o statystykach dotyczących przemocy seksualnej wobec dzieci na Ukrainie”, – na początku 2021 roku takie zapytanie skierowali do Agencji Fama przedstawiciele Centrum Godności Dziecka.

Nic więc dziwnego, bowiem temat przemocy seksualnej jest tematem tabuizowanym i bardzo drażliwym w naszym kraju. Statystyki zgłoszeń do lekarzy i funkcjonariuszy organów ścigania pokazują skalę problemu w sposób bardzo zniekształcony, ponieważ nie wszystkie ofiary przemocy są gotowe i mogą ujawnić ten problem.

Często wstawiają się za nim krewni sprawcy, ponieważ nie wierzą, że mogło się to wydarzyć w ich rodzinie. Lub nie chcą „wyrzucać śmieci na ulicę”, tym samym jeszcze więcej raniąc ofiarę. Jednocześnie wiele ofiar niepełnoletnich nie zdaje sobie nawet sprawy, że były wykorzystywane seksualnie lub molestowane. Czasami świadomość pojawia się w wieku dojrzałym. Ale nie dla wszystkich.

Więc przed nami, jako agencją badawczą, stało wyzwanie – w jaki sposób należy badać temat przemocy seksualnej wobec dzieci i uzyskać prawdziwe odpowiedzi, a jednocześnie nie pokrywdzić przypomnieniami tych, którzy mieli odpowiednie doświadczenie?

Moglibyśmy posługiwać się informacjami dotyczącymi przemocy seksualnej społeczności światowej. Istnieje wiele badań, w których został poruszony ten temat, brakuje natomiast jednolitej znormalizowanej metodologii. Na Ukrainie również przeprowadzono kilka badań dotyczących przemocy seksualnej i edukacji seksualnej. A mianowicie:

- Badanie opinii publicznej na temat przemocy wobec dzieci (KMIS (Kijowski Międzynarodowy Instytut Socjologii), 2015);
- Znajomość i postawa wspólnoty nauczycielskiej i rodziców wobec kompleksowej edukacji seksualnej (Cedos, 2020);
- Osobliwości wszczęcia dochodzenia i prowadzenia sądowego spraw związanych z przemocą seksualną wobec dziecka, w szczególności w trybie zdalnym, oraz handlem dziećmi (MBO „Służba Ratunku Dzieci”, ukr. – МБО “Служба порятунку дітей”, 2021);
- Przemoc seksualna wobec dzieci i wykorzystywanie seksualne dzieci w Internecie na Ukrainie (IBO „Służba Ratunku Dzieci” we współpracy z Rzecznik Praw Dziecka przy Prezydencie Ukrainy, 2021).

W ramach naszego badania zdecydowaliśmy się objąć kilka kierunków, które nie tylko pomogą zrozumieć skalę problemu, ale także umożliwią jej minimalizację w przyszłości. Zbadaliśmy zatem postawę społeczeństwa wobec bezpieczeństwa seksualnego, osobiste doświadczenia respondenta, jego zachowanie w przypadku podejrzenia o molestowanie dziecka oraz opinie respondentów dotyczące wprowadzenia edukacji seksualnej na Ukrainie jako jednego z mechanizmów ochronnych.

Postawa wobec bezpieczeństwa seksualnego

Lekarze, funkcjonariusze organów ścigania, przedstawiciele organizacji opiekuńczych mówią o problemie przemocy

seksualnej, ale czy temat przemocy seksualnej tak naprawdę „boli” ogół społeczeństwa?

W badaniu nasz zespół położył duży nacisk na tym, czy społeczeństwo ukraińskie szacuje przemoc seksualną jako problem aktualny dla kraju.

Kto powinien być odpowiedzialny za zapobieganie przemocy seksualnej wobec dzieci? W jaki sposób respondenci interpretują pojęcie przemocy seksualnej – to tylko gwałt czy nie tylko? Jakie panują nieprawidłowe zagadnienia i stereotypy związane z wychowaniem seksualnym dzieci i przemocą seksualną? Jaki jest wizerunek sprawcy i ofiary?

Liczba pokrywionych

Dla nas było ważne, aby zrozumieć liczbę tych, którzy odbyli traumatyczne doświadczenia seksualne, faktyczne lub wymyślone? Jaki odsetek obywateli w wieku powyżej 16 lat doświadczył przemocy seksualnej w różnych okresach swojego życia? Czy zgłaszali się do pomocy? Czy poinformowali kogoś o tym, co się zdarzyło?

Niniejsze badanie nie pokazuje aktualnej sytuacji dotyczącej przemocy seksualnej w grupie nieletnich, lecz pozwala nam spojrzeć na retrospektywę poprzez otrzymanie odpowiedzi dorosłych, którzy doświadczyli przemocy w okresie dzieciństwa, a zatem zrozumieć konsekwencje, jakie poniesiemy.

Postępowanie w przypadku przemocy seksualnej

Czy będzie unikał, czekał, delegował lub brał czynny udział w rozwiązaniu problemu – w jaki sposób będzie się zachowywał dorosły, gdy wystąpi podejrzenie, że dziecko zostało molestowane seksualnie? Czy zachowanie zmieni się w zależności od tego, czy dziecko jest znajome, czy nie? Mamy odpowiedzi na te pytania.

Edukacja seksualna

Temat edukacji seksualnej jest z pewnością ważny w kontekście przeciwdziałania przemocy i badania przyczyn jej wystąpienia. Zależało nam na zrozumieniu, jakie było osobiste doświadczenie edukacji seksualnej w dzieciństwie? Czy ten temat istnieje w strukturze programów edukacyjnych? Ilu Ukraińców wspiera wprowadzenie edukacji seksualnej na Ukrainie i kto powinien być zaangażowany w edukację: szkoła, pracownicy służby zdrowia, organizacje społeczne, rodzice czy ktoś inny?

Odpowiedzi na wszystkie te i inne pytania możecie znaleźć w tym raporcie. Mamy nadzieję, że badania przemocy seksualnej wobec dzieci będą kontynuowane, a uzyskane informacje będą podstawą do opracowania programów i działań profilaktycznych.



Mariana Malachivska-Danchak,
kandydat nauk socjologicznych, założycielka Agencji Badawczej Fama

STRESZCZENIE

W rodzinach ukraińskich nie rozmawiają o seksie. Uczestnicy badania opowiadają, że po raz pierwszy dowiedzieli się o seksie od swoich przyjacieli (42%). Podobne rozmowy z rodzicami odbyły się dla 17% respondentów. Uzupełniającymi źródłami informacji byli również nauczyciele lub wychowawcy (5%), książki (5%), filmy rozrywkowe i wideo (4%).

Jednocześnie uczestnicy badania deklarują, że odpowiedzialność za kształtowanie seksualności dziecka spoczywa na rodzicach (93%). Przyjaciele dziecka, którzy kiedyś opowiadali o seksie większości respondentów, znajdują się na ostatnim szczeblu (5%).

Ogólnie biorąc, Ukraińcy rozumieją ważność edukacji seksualnej dla dzieci. 46% respondentów uważa, że należy ją rozpocząć już w wieku do 8 lat, 80% – w wieku 9-13 lat, 92% – po osiągnięciu wieku 14 lat. Wśród respondentów posiadających dzieci są więcej zwolenników kompleksowej i wcześniejszej edukacji seksualnej niż wśród respondentów, którzy nie posiadają dzieci. Program edukacyjny powinien być dostosowany do wieku słuchacza i zawierać nie tylko omówienie różnic anatomicznych między chłopcami i dziewczynkami, a właśnie funkcje reprodukcyjne organizmu, a także tematy związane z akceptacją siebie i swojej seksualności, równością płci (egalitaryzm płciowy), bezpieczeństwem w Internecie itp.

Dla 33% Ukraińców inicjacja seksualna nastąpiła w wieku 16-17 lat, dla 51% pierwszy kontakt seksualny odbył się po osiągnięciu pełnoletności. Pierwsi partnerzy zwykle są nieco starsi [dla 24% – 16-17 lat, dla 72% – ponad 18 lat].

Młodsza generacja wcześniej dowiaduje się o seksie [66% w grupie wiekowej 16-35-letnich dowiedziało się o seksie w wieku do 13 lat, w grupie wiekowej 36-55-letnich – 52%] oraz wcześniej rozpoczyna "zajęcia praktyczne" [w wieku 14-15 lat współżycie seksualne rozpoczyna 14% respondentów obecnie w wieku 16-35 lat i 7% respondentów 36-55-letnich, a w wieku 16-17 lat pierwsze doświadczenia seksualne odbywa odpowiednio 41% i 30% respondentów, w wieku 18+ – odpowiednio 44% i 62%; również większa liczba przypadków aktywności seksualnej w wieku poniżej 13 lat: 3% wśród respondentów w wieku 16-35 lat i 1% wśród respondentów w wieku 36-55 lat].

W badaniu odnotowano około 2% przypadków, w których pierwszy kontakt seksualny nastąpił do 14 lat, co zgodnie z Kodeksem karnym Ukrainy uważa się za przestępstwo (nawet w przypadku zgody dziecka).

Ankietowani dość szeroko interpretują przemoc seksualną. Ta kategoria obejmuje wielu czynności o charakterze seksualnym [od właściwie seksu do niechcianych dotyków lub wpatrywania się], dokonanych wobec osób niepełnoletnich. Wiele z tych działań są również uważane za przemoc seksualną w przypadku osób pełnoletnich. W szczególności, jeśli chodzi o seks oralny [64% respondentów uważa go za przemoc seksualną w wieku dorosłym], prostytutkę (64%), podglądanie osób nagich (65%), niechciany sexting czyli otrzymywanie niepożądanych wiadomości o charakterze seksualnym (69%, otrzymywanie niechcianych intymnych zdjęcia lub wideo (73%), ekshibicjonizm (75%).

Zwykle respondenci oskarżają o przemoc seksualną osobę, która tej przemocy dokonuje (77%). Jednocześnie część respondentów dostrzega winę zarówno sprawcy, jak i ofiary (21%).

Przeważnie są to nieznajomi (62%), niespokrewniona przybrana rodzina (41%), przyjaciele / koledzy z klasy (33%) lub inni znajomi (32%). Osobami wyrządzającymi krzywdę wobec nieletnich, zdaniem ankietowanych, najczęściej są osoby w wieku 35-49 lat (35%). 21% respondentów uważa, że kobiety nie mogą być sprawczyniami przemocy seksualnej.

41% ankietowanych uważa, że najczęstszymi ofiarami przemocy seksualnej wobec dzieci są osoby w wieku 9-17 lat.

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi ustalono, że około 4% ankietowanych było ofiarą zgwałcenia w okresie dzieciństwa, a 23% było ofiarą przemocy seksualnej i/lub molestowania (w tym zgwałcenia). Około 40% wśród respondentów, którzy doświadczyli przemocy seksualnej lub molestowania seksualnego w okresie dzieciństwa poinformowało kogoś o doświadczonej sytuacji, około 43% – nie; 17% nie udzieliło odpowiedzi na pytanie precyzujące.

Respondenci uważają, że osobami odpowiedzialnymi za profilaktykę przemocy seksualnej wobec dzieci są przede wszystkim rodzice dziecka (92%), następnie zostali wymienieni pedagodzy (52%), a także psychologowie szkolni / pedagodzy społeczni (34%) oraz organy ścigania (52%).

W przypadku wystąpienia podejrzenia dotyczącego molestowania seksualnego dziecka Ukraińcy obiecują nie trzymać się zdaleka [ignoruje sytuację około 5% respondentów, jeśli chodzi o dziecko nieznajome, i około 1%, jeśli chodzi o dziecko pochodzące z najbliższego otoczenia]. Jednak deklarują bardziej aktywną interwencję w sytuacji z bliskim dzieckiem (niż w sytuacji z dzieckiem nieznanym) niezależnie od wieku dziecka.



INFORMACJE O PROJEKCIE

W źródłach ukraińskojęzycznych czasem utożsamiane są formy przymiotnikowe seksu i płci. Pojęcia „seks” i „stosunek płciowy”, „popęd seksualny” i „popęd płciowy”, „edukacja seksualna” i „wychowanie płciowe” swobodnie współlistnieją. Ewentualnie przyczyna tkwi w etymologii słowa „seks” zapożyczonego z języka angielskiego, w którym jest rozumiane również jako „płeć”. Jednocześnie, zgodnie z naszymi obserwacjami, czasami „seks” (odbierany prowokacyjnie) zostaje zastąpiony bardziej neutralnym pojęciem „płeć”. W niniejszym raporcie korzystamy z samego pojęcia „seks” i jego pochodnych, bo uważamy go za optymalne z punktu widzenia kompletności semantycznej, ponieważ badanie dotyczy działań i postaw o charakterze seksualnym, a nie cech fizjologicznych organizmu.

Niniejsze badanie koncentruje się na tematach przemocy seksualnej oraz edukacji seksualnej, a oto definicje, po które sięgamy:

- **Przemoc seksualna** obejmuje przymusowo odbyty kontakt seksualny lub próbę takiego kontaktu seksualnego; działania przymusowe o charakterze seksualnym bez kontaktu fizycznego (jak wojeryzm (podglądactwo) lub molestowanie seksualne); akty handlu seksualnego ludźmi odnośnie kogoś, kto nie może wyrazić zgody lub odmówić, a także wykorzystanie seksualne online. [Zgodnie z przewodnikiem INSPIRE: działania na rzecz wdrożenia siedmiu strategii mających na celu położenie kresu wszelkim formom przemocy wobec dzieci, WHO]
- **Edukacja seksualna** to proces nauczania i badania kognitywnych (poznawczych), emocjonalnych, fizycznych i społecznych aspektów seksualności. Jej celem jest zapewnienie dzieciom i nastolatkom wiedzy, umiejętności, przyzwyczajień i postaw umożliwiających im zachowanie własnego zdrowia, dobra i godności, budowanie relacji społecznych i seksualnych opartych na szacunku, zrozumienie wpływu podejmowanych decyzji na dobro własne i dobro innych ludzi, a także rozumienie i zdolność do ochrony swoich praw przez całe życie. [Zgodnie z „Międzynarodowym poradnikiem operacyjnym dla kompleksowej edukacji seksualnej” Funduszu Ludnościowy ONZ]

INFORMACJE O METODOLOGII

Badanie zostało przeprowadzone w okresie od dnia 6 sierpnia do dnia 19 sierpnia metodą „twarzą w twarz” (wywiad) poprzez bezpośrednią rekrutację oraz drogą samodzielnego wypełniania ankiet przez respondentów. Ankietowanych zostało 1600 respondentów w wieku od 16 do 55 lat.

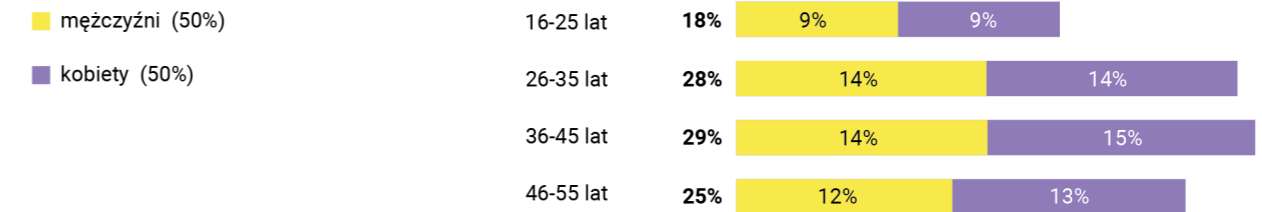
Zastosowaliśmy wieloetapowe losowanie warstwowe z doбором proporcjonalnym, z użyciem metody marszrutowej i doboru kwotowego próby badawczej na ostatnim etapie. Dobór kwotowy próby opierał się na cechy społeczno-demograficzne badanej populacji, a mianowicie wiek i płeć. Regiony badania:

- Zachód – obwód zakarpacki, lwowski, iwanofrankowski, tarnopolski i czerniowiecki;
- Północ – obwód wołyński, rówieński, żytomierski, kijowski oraz miasto Kijów;
- Wschód – obwód czernihowski, sumski, połtawski, charkowski i ługański [z wyjątkiem terytoriów niekontrolowanych przez Ukrainę];
- Południe – obwód odeski, mikołajowski, chersoński, zaporoski i doniecki [z wyjątkiem terytoriów niekontrolowanych przez Ukrainę];
- Centrum – obwód chmielnicki, winnicki, czerkaski, kirowohradzki i dnipropepetski.

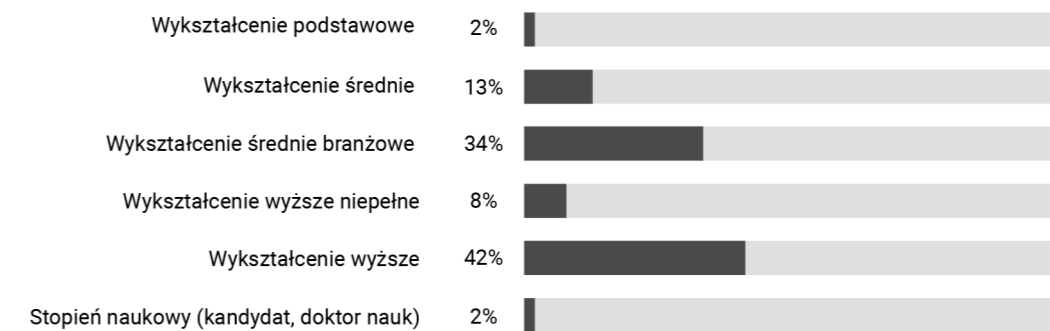
Błąd statystyczny próby reprezentacyjnej przy poziomie ufności 0,954 nie przekracza:

- 2,5% – dla wskaźników około 50%;
- 2,1% – dla wskaźników około 25% lub 75%;
- 1,5% – dla wskaźników około 10% lub 90%;
- 1,1% – dla wskaźników około 5% lub 95%;
- 0,5% – dla wskaźników około 1% lub 99%.

PROFIL UCZESTNIKÓW BADANIA



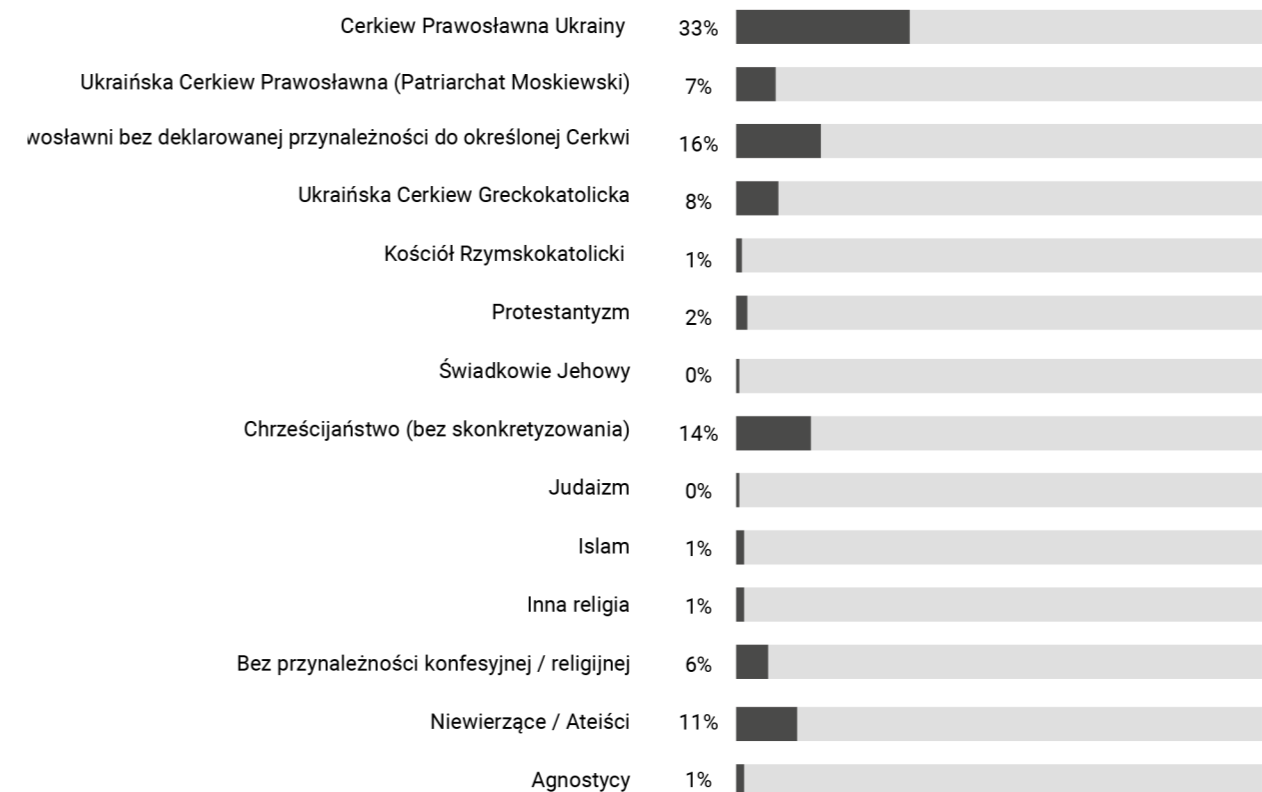
WYKSZTAŁCENIE



WIARA



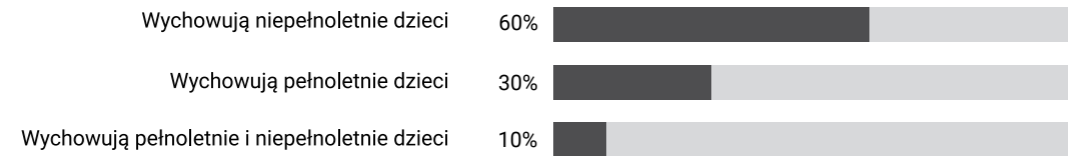
WYZNANIE RELIGIJNE



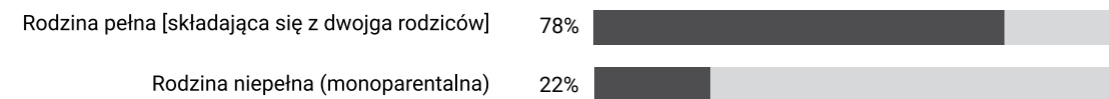
POSIADANIE DZIECI



WIEK DZIECI [WŚRÓD OSÓB MAJĄCYCH DZIECI]



MODEL RODZINY, W KTÓREJ RESPONDENCI BYLI WYCHOWANI [WSPÓLNE ZAMIESZKANIE]



SKŁAD RODZINY, W KTÓREJ RESPONDENCI BYLI WYCHOWANI



01 EDUKACJA SEKSUALNA

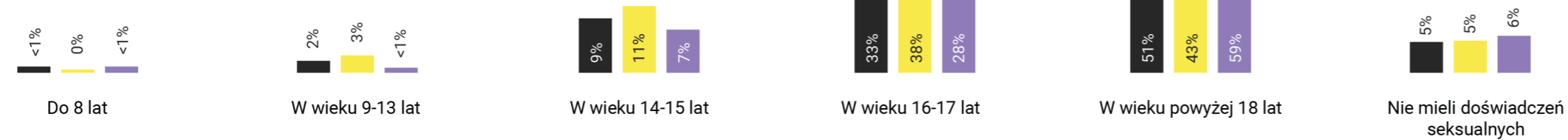


EDUKACJA SEKSUALNA

PIERWSZE DOŚWIADCZENIA SEKSUALNE

legenda

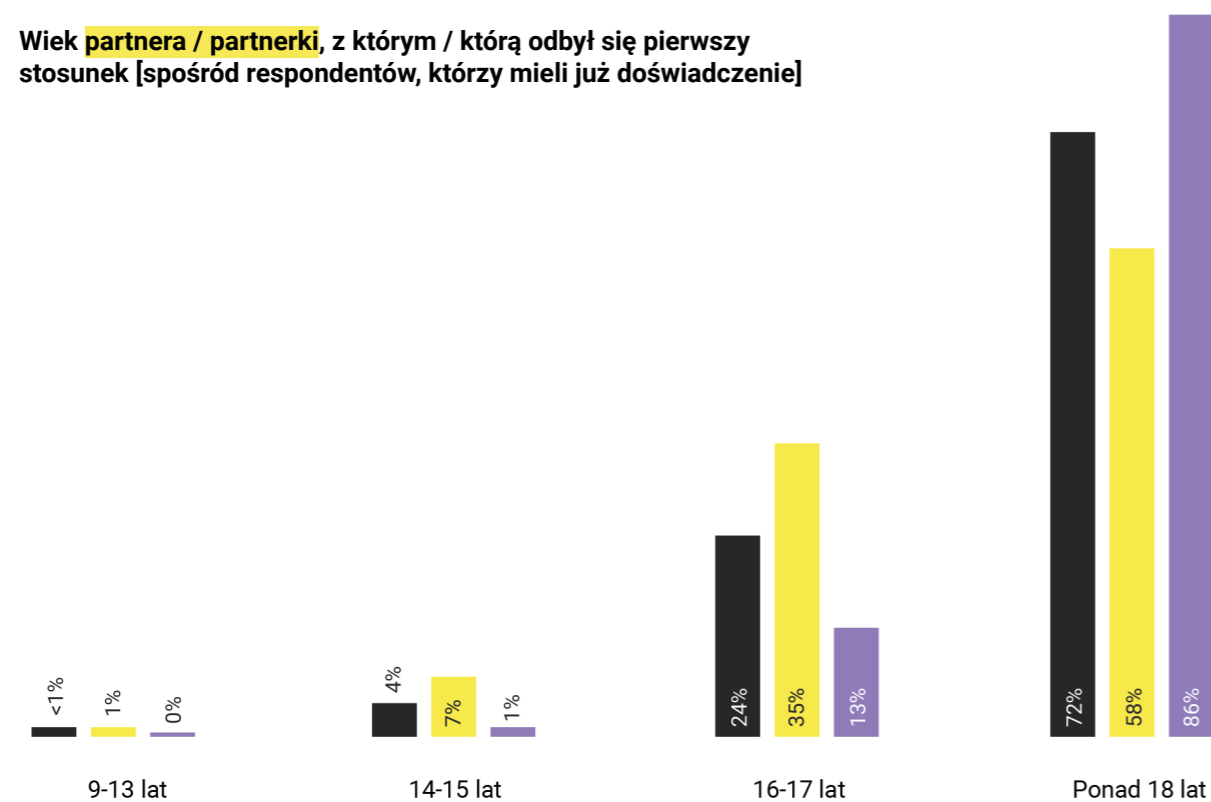
■ Razem ■ Mężczyźni ■ Kobiety



Na Ukrainie średni wiek rozpoczęcia współżycia seksualnego zwykle wynosi 16+ lat [33% w wieku 16-17 lat, 51% – w wieku powyżej 18 lat]. Mężczyźni podejmują współżycie seksualne nieco wcześniej. Jednocześnie nie obserwuje się takiej tendencji, jeśli chodzi o wiek partnera / partnerki; na tej podstawie można przypuszczać, że pierwszy seks najczęściej odbywa się z bardziej doświadczonym partnerem bądź partnerką.

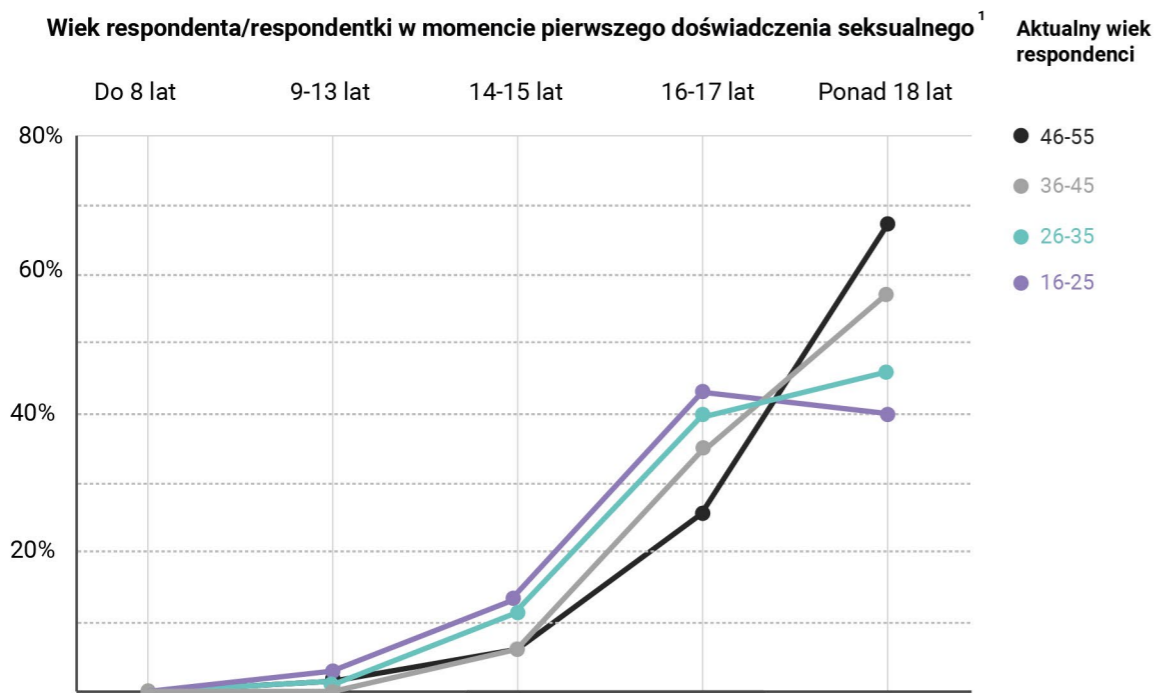
Obserwujemy obniżanie się wieku inicjacji seksualnej. Jeśli 67% respondentów będących obecnie w wieku 46-55 lat "czekali" na osiągnięcie pełnoletności, to wśród respondentów 36-45-letnich odsetek ten już wynosi 57%, wśród 26-35-letnich – 46%, 16-25-letnich – 40%. Natomiast odsetek osób odbywających pierwszy stosunek płciowy w okresie adolescencji (14-15 lat) jest wyższy wśród młodzieży (16-35 lat).

Wiek partnera / partnerki, z którym / którą odbył się pierwszy stosunek [spośród respondentów, którzy mieli już doświadczenie]



Wiek respondenta/respondentki w momencie pierwszego doświadczenia seksualnego





ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT SEKSUALNOŚCI

Eksperti nie określają specjalnego wieku, w którym należy rozpocząć rozmowę z dziećmi o seksie. Lwia część Ukraińców po raz pierwszy dowiedziała się o seksie w wieku 9-13 lat (66%). Współczesna młodzież (16-35 lat) odsłoniła ten temat nieco wcześniej niż młodzież w latach 70-80-tych XX wieku.

Źródłem edukacji seksualnej dla 42% ankietowanych to są przyjaciele, a dla 17% rodzice. Te źródła edukacji seksualnej są równorzędnie aktualne dla wszystkich grup wiekowych.

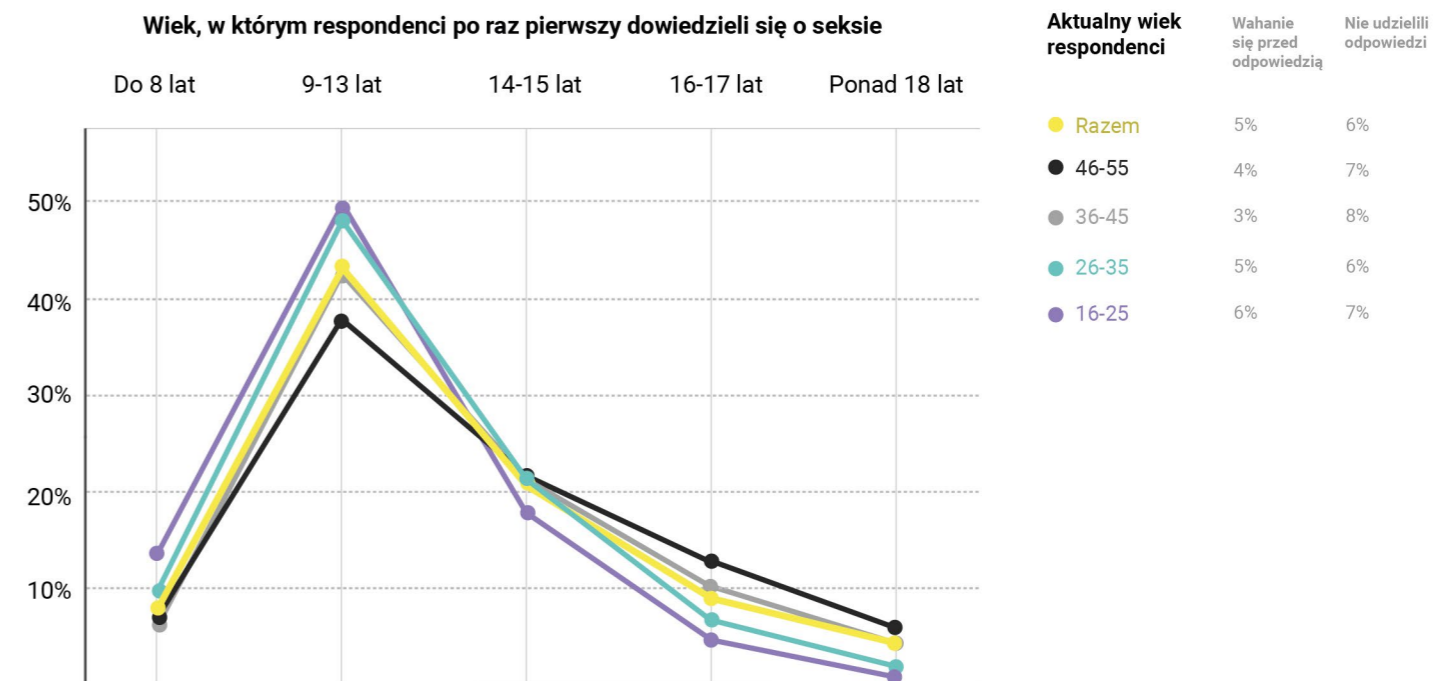
Rozwój technologii informatycznych powoduje wybór innych (nietypowych) źródeł informacji. Wienc Internet stał się pierwszym źródłem informacji na temat seksualności dla 8% respondentów w wieku 16-25 lat (wśród wszystkich respondentów odpowiedni wskaźnik wynosi 2%), ankietowani w wieku 16-35 lat najczęściej czerpali wiedzę z filmów rozrywkowych i wideo (5% wobec 3% wśród wszystkich respondentów), specjalistyczne filmy i wideo były najczęściej wybierane przez respondentów w wieku 26-35 lat (5%), a w grupie respondentów 46-60-letnich stosunkowo częściej sięgali po książki (7% wobec 5% spośród wszystkich respondentów).

EMOCJE ZWIĄZANE ZE SŁOWEM „SEKS”

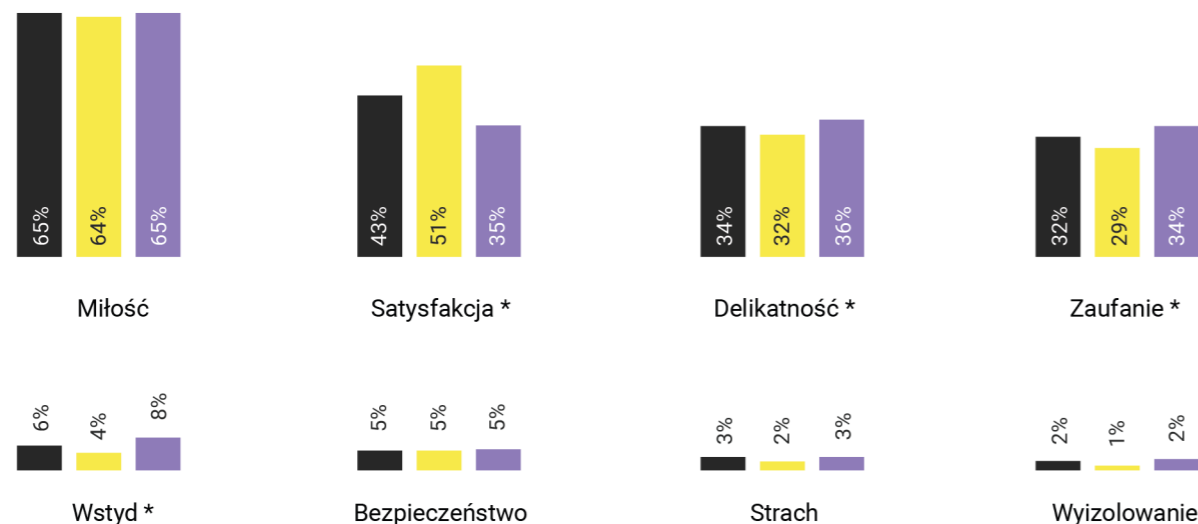
Skojarzenia wywołane przez słowo „seks” w większości przypadków mają pozytywne konotacje: miłość (65%), satysfakcja (43%), delikatność (34%), zaufanie (32%), podniecenie (31%), okpowiedzialność (23%). Jednak nie zawsze seks jest postrzegany jako coś pozytywnego: 7% ankietowanych odczuwa niepokój, gdy słyszy to słowo, 3% – strach, 2% – wyizolowanie, no 1% – wstręt lub poczucie winy. Emocja, asocjacja lub nastawienie do czegoś są kreowane na podstawie dotychczasowych doświadczeń lub wiedzy. Nie jest wykluczone, że przyczyną negatywnych skojarzeń są nieprzyjemne wydarzenia związane z seksem, których ankietowani doświadczyli lub których byli świadkami.

GENERALNE SKOJARZENIA TOWARZYSZĄCE WYŁĄCZNIE POZYTYWNEJ KONOTACJI OBSERWOWANE SĄ W ZBIORACH 84% RESPONDENTÓW, WYŁĄCZNIE NEGATYWNEJ KONOTACJI – 3% RESPONDENTÓW. 13% ANKIETOWANYCH WYBRAŁO ZARÓWNO POZYTYWNE, JAK I NEGATYWNE SKOJARZENIA.

Skojarzenia mężczyzn i kobiet dotyczące seksu są zróżnicowane. W szczególności, „safysfakcję” wybi- era 51% mężczyzn i 35% kobiet, „podniecenie” – 40% mężczyzn i 22% kobiet. 8% kobiet odczuwa wstyd, kiedy słyszą o seksie, liczba osób odczuwających wstyd wśród mężczyzn, jest dwa razy mniejsza niż wśród kobiet – 4%.



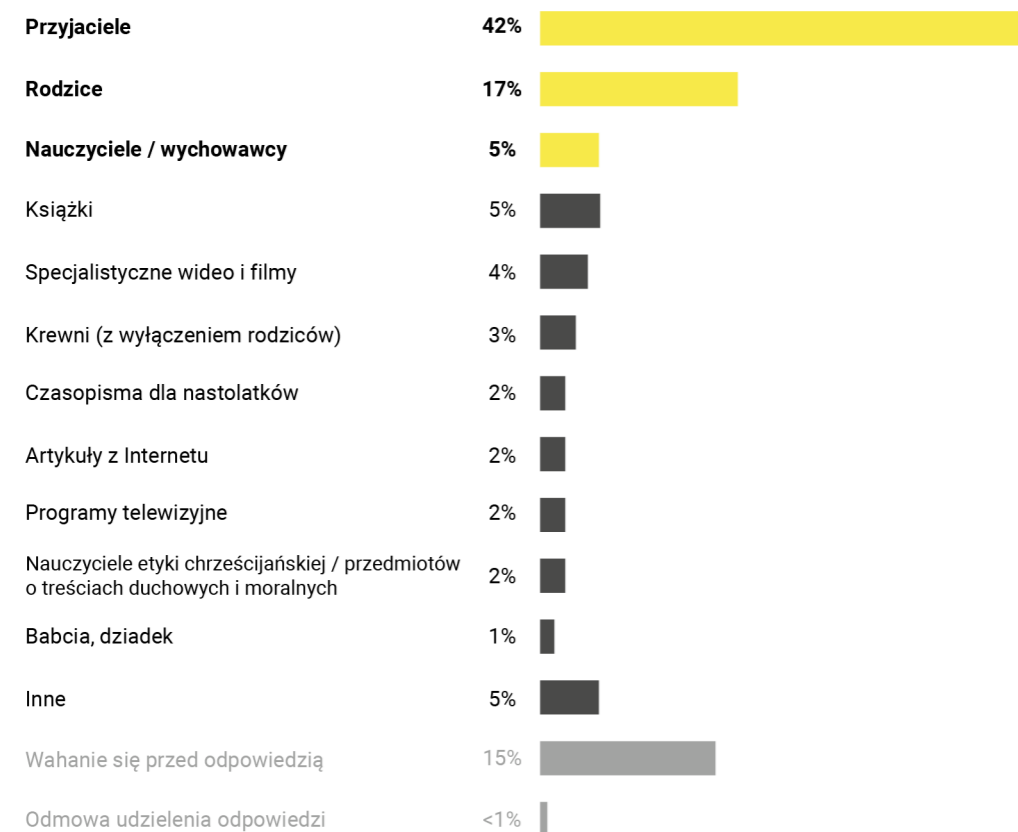
Emocje i uczucia wywołane przez słowo „seks”²



¹ Wśród tych respondentów, którzy mieli takie doświadczenia (75%).

² Respondentom zaproponowano listę 13 emocji / uczuć, które mogą być wywołane przez słowo „seks”. Respondenci mieli możliwość wyboru nie więcej niż trzech kategorii. Zaobserwowano statystycznie istotną różnicę płciową pomiędzy wskaźnikami wpisanymi * w tabeli dla mężczyzn i kobiet.

Główne źródła informacji na temat seksualności



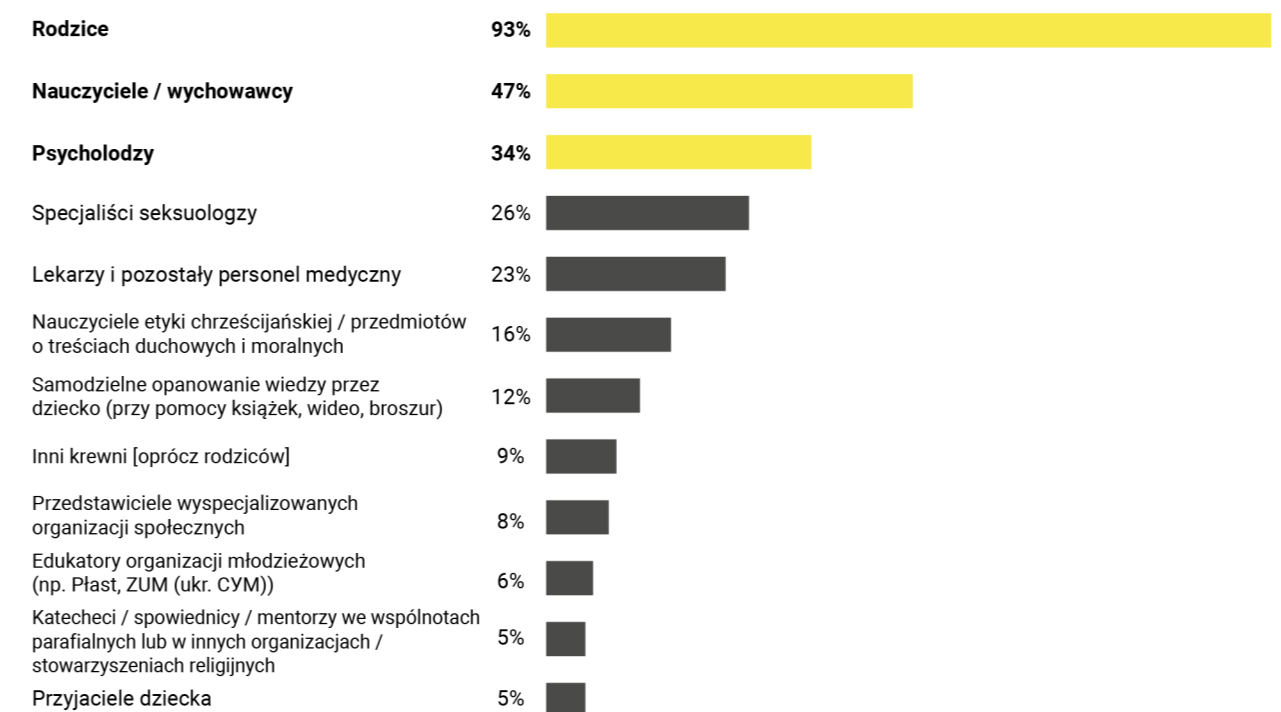
Uczestnicy badania, w zależności lub niezależnie od ich doświadczenia, deklarują, że pierwszorzędną odpowiedzialność za kształtowanie seksualności dziecka spoczywa na rodzicach (93%). Inne podmioty odpowiedzialne za wychowanie seksualne: nauczyciele i wychowawcy (47%), psychologowie (34%), seksuolodzy (26%), pracownicy w sektorze ochrony zdrowia (23%).

12% respondentów uważa, że dziecko może samodzielnie zdobyć całą niezbędną wiedzę dostępną w postaci książek, broszur lub filmów.

Odnotowaliśmy szereg interesujących różnicowań w odpowiedziach na to pytanie kwestionariusza respondentów pochodzących z różnych regionów Ukrainy:

- Najwięcej zwolenników zaangażowania w proces edukacji seksualnej specjalistów w dziedzinie medycyny, psychologii i seksuologii jest wśród respondentów pochodzących z klastra centralnego (odpowiednio 35%, 50% i 39%). Często o włączeniu w proces psychologów mówią również mieszkańcy Wschodu i Południa (38% i 37%).
- Mieszkańcy Zachodu i Wschodu (odpowiednio 52% i 54%) częściej uznają, że nauczyciele i wychowawcy ponoszą odpowiedzialność za ten proces, niż mieszkańcy Północy lub Południa (42% i 41%; wskaźnik dla Centrum – 48%).
- Zaangażowanie w edukacji seksualnej nauczycieli etyki chrześcijańskiej sugerują na Zachodzie i Południu (odpowiednio 26% i 17%), podczas gdy innych przedstawicieli religijnych [katechetów / spowiedników / mentorów we wspólnotach parafialnych lub w innych organizacjach / stowarzyszeniach religijnych] wybierają jako nauczycieli głównie tylko na Zachodzie (9%).

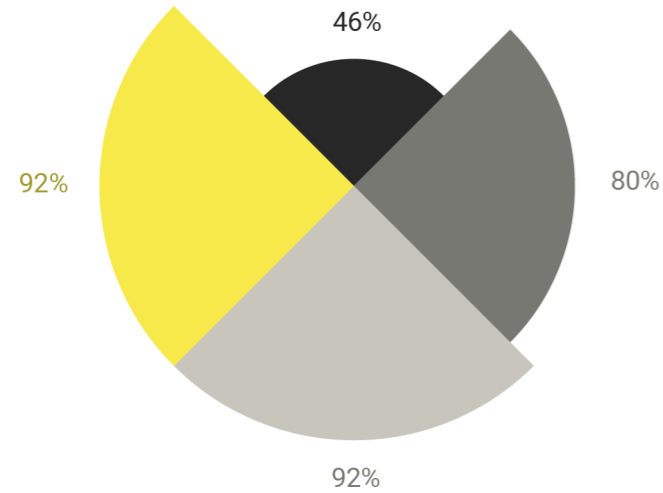
Podmioty odpowiedzialne za edukację seksualną



Komponenty edukacji seksualnej dzieci w różnym wieku³

legenda

Do 8 lat 9-13 lat 14-15 lat 16-17 lat



Odsetek respondentów, którzy uważają, że edukacja seksualna jest niezbędna dzieciom w określonej grupie wiekowej



Hiena intymna



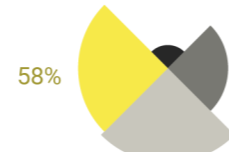
Tolerancja, szacunek wobec innych



Bezpieczeństwo seksualne w Internecie



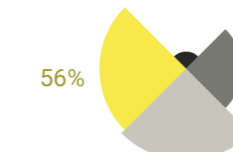
Cechy anatomiczne chłopców i dziewcząt (miesiączka / polucje)



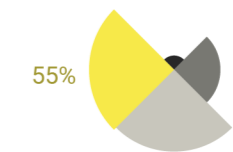
Prywatność, umiejętność stawiania granic i mówienia „nie”, różnicowanie dotyków przyjemnych od nieprzyjemnych



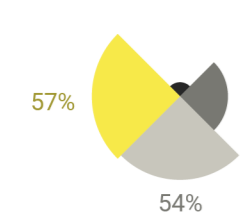
Pojęcie przemocy seksualnej oraz sposoby przeciwdziałania



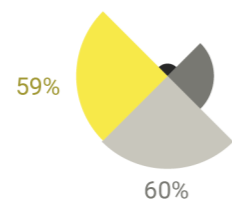
Aspekt duchowy związku



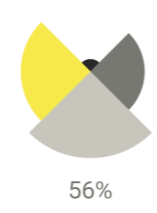
Równość płci (egalitaryzm płciowy) i stereotypy płci



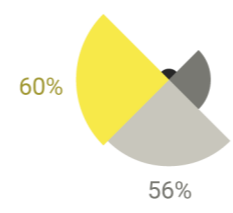
Religijne aspekty wychowania seksualnego i znaczenie seksualności w życiu człowieka



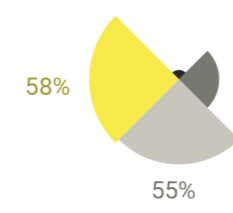
Relacje romantyczne, budowanie związku



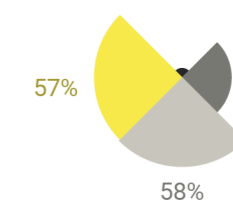
Akceptacja siebie i swojej seksualności



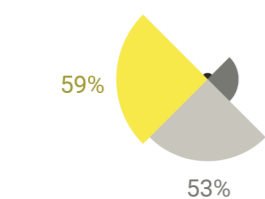
Prawa człowieka i seksualność



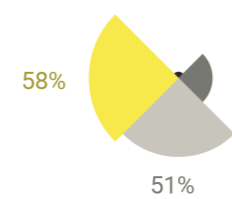
Zdrowie reprodukcyjne



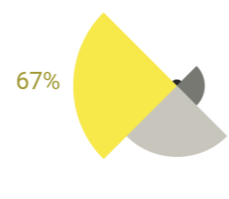
Sposoby zapobiegania i pokonania uzależnień seksualnych (w tym pornografii)



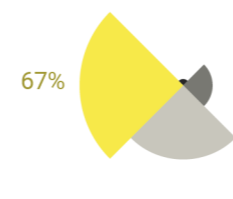
Formy zachowania seksualnego i satysfakcja



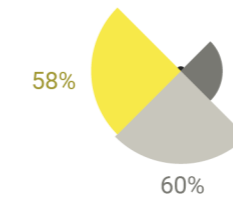
Uporządkowane i nieuporządkowane formy zachowania seksualnego



Odpowiedzialne rodzicielstwo



Przeznaczenie współżycia seksualnego do wyrazu miłości małżeńskiej i przekazywania życia



Metody antykoncepcji / środki antykoncepcyjne

³ Wybór komponentów edukacji seksualnej został dokonany przez respondentów, którzy generalnie deklarują konieczność edukacji seksualnej dla dzieci w określonym wieku. Jednak tabela pokazuje % wśród wszystkich respondentów; w ten sposób obserwujemy wsparcie któregoś z komponentów spośród całej populacji.

Wykaz komponentów edukacji seksualnej opiera się na „Standardy edukacji seksualnej w Europie” wydane przez WHO w 2010 roku. Główne tematy obejmują związki, wartości, prawa, kulturę i seksualność, pojęcie „gender” (płeć), przemoc i bezpieczeństwo, skills for health i dobre samopoczucie, ciało człowieka i jego rozwój, seksualność i zachowanie seksualne, płodność i prokreacja. Poszczególne komponenty, w tym „Aspekt duchowy związku”, „Aspekty religijne wychowania seksualnego i znaczenie seksualności w życiu człowieka”, „Sposoby zapobiegania i pokonania uzależnień seksualnych (w tym pornografii)”, „Uporządkowane i nieuporządkowane formy zachowania seksualnego”, „Przeznaczenie współżycia seksualnego do wyrazu miłości małżeńskiej i przekazywania życia” zostały dołączone do wykazu na wniosek Zamawiającego.

Komponenty edukacji seksualnej dzieci w różnym wieku

	Do 8 lat	9-13 lat	14-15 lat	16-17 lat
Odsetek respondentów, którzy uważają, że edukacja seksualna jest niezbędna dzieciom w określonej grupie wiekowej	46%	80%	92%	92%
Higiiena intymna	40%	49%	43%	38%
Cechy anatomiczne chłopców i dziewcząt (miesiączka / polucje)	17%	58%	45%	31%
Akceptacja siebie i swojej seksualności	8%	35%	56%	45%
Formy zachowania seksualnego i satysfakcja	4%	20%	53%	59%
Uporządkowane i nieuporządkowane formy zachowania seksualnego	4%	22%	51%	58%
Pojęcie przemocy seksualnej oraz sposoby przeciwdziałani	12%	44%	62%	53%
Bezpieczeństwo seksualne w Internecie	19%	56%	64%	55%
Metody antykoncepcji / środki antykoncepcyjne	3%	27%	60%	58%
Aspekt duchowy związku	11%	36%	59%	56%
Relacje romantyczne, budowanie związku	8%	30%	60%	59%
Zdrowie reprodukcyjne	6%	26%	55%	58%
Odpowiedzialne rodzicielstwo	4%	18%	46%	67%
Prawa człowieka i seksualność	7%	27%	56%	60%
Tolerancja, szacunek wobec innych	22%	45%	60%	57%
Równość płci (egalitaryzm płciowy) i stereotypy płci	9%	30%	53%	55%
Przeznaczenie współżycia seksualnego do wyrazu miłości małżeńskiej i przekazywania życia	4%	19%	48%	67%
Prywatność, umiejętność stawiania granic i mówienia „nie”, różnicowanie dotyków przyjemnych od nieprzyjemnych	15%	39%	61%	58%
Sposoby zapobiegania i pokonania uzależnień seksualnych (w tym pornografii)	6%	32%	58%	57%
Religijne aspekty wychowania seksualnego i znaczenie seksualności w życiu człowieka	9%	31%	54%	57%
Inne aspekty	<1%	<1%	<1%	<1%
Bez sprecyzowania	6%	2%	1%	5%



EDUKACJA SEKSUALNA DLA DZIECI

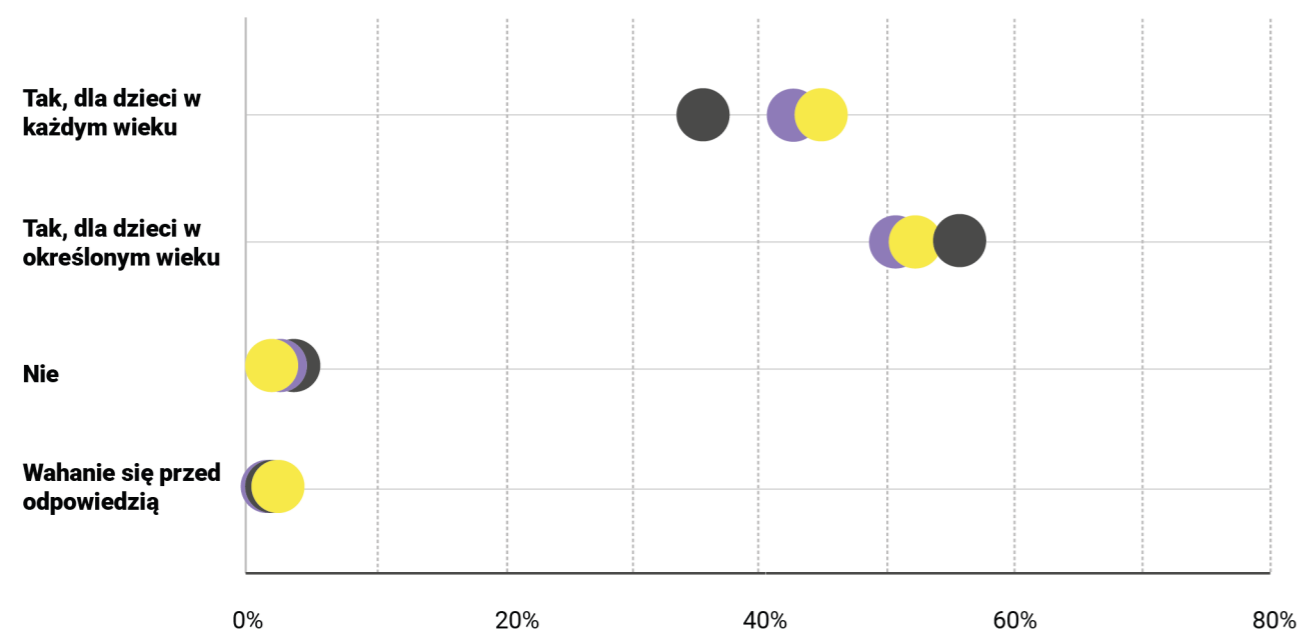
96% Ukraińców uważa, że edukacja seksualna dzieci jest niezbędna. 43% uważa, że jest niezbędna bez względu na wiek dziecka, 53% określa wiek, w którym należy rozpocząć ten proces. 46% uważa, że należy rozmyślić o jego rozpoczęciu przed 8. rokiem życia, 80% – w wieku 9-13 lat, 92% – w wieku powyżej 14 lat.

Zaobserwowano, że więcej zwolenników wczesnej i kompleksowej edukacji seksualnej jest wśród respondentów będących rodzicami: w tej grupie 45% uważa, że edukacja seksualna jest niezbędna w każdym wieku [wśród respondentów bez dzieci wskaźnik ten wynosi 37%].

Konieczność edukacji seksualnej dzieci

legenda

● Razem ● Respondenci posiadające dzieci ● Respondenci bez dzieci



Liczba zwolenników edukacji seksualnej dla dzieci w wieku do 8 lat jest najmniejsza – 46%. Wśród tematów, które są uważane za właściwe w tym wieku: higiena części intymnych ciała (40%), tolerancja, szacunek wobec innych (22%), bezpieczeństwo seksualne w Internecie (19%), cechy anatomiczne chłopców i dziewcząt (17%).

80% respondentów uważa, że edukacja seksualna jest niezbędna dla dzieci w wieku 9-13 lat. Ankietowani uważają, że w tym wieku należy rozmawiać o cechach anatomicznych chłopców i dziewcząt (58%), bezpieczeństwie seksualnym w Internecie (56%), higienie części intymnych ciała (49%), tolerancji, szacunku wobec innych (45%), pojęciu przemocy seksualnej oraz sposoby przeciwdziałania (44%).

92% respondentów wspierają pomysł edukacji seksualnej wśród nastolatków w wieku 14-16 i 16-17 lat. Większość proponowanych komponentów edukacyjnych uzyskują wsparcie około (lub więcej) połowy respondentów [z wyłączeniem higieny części intymnych ciała (43% dla nastolatków w wieku 14-15 lat i 38% dla nastolatków w wieku 16-17 lat) oraz cech anatomicznych chłopców i dziewcząt (odpowiednio 45% i 31%)]. Jednocześnie istnieje pewna rotacja priorytetów komponentów edukacyjnych:

- Tematy, które należy rozważyć w wieku 14-15 lat: akceptacja siebie i swojej seksualności (56%), pojęcie przemocy seksualnej oraz sposoby przeciwdziałania (62%), bezpieczeństwo seksualne w Internecie (64%).
- Tematy, które należy rozważyć w wieku 16-17 lat: odpowiedzialne rodzicielstwo (67%), przeznaczenie współżycia seksualnego do wyrazu miłości małżeńskiej i przekazywania życia (67%), uporządkowane i nieuporządkowane formy zachowania seksualnego (58%), formy zachowania seksualnego i satysfakcja (59%).

02 PRZEMOC SEKSUALNA



PRZEMOC SEKSUALNA

ZAGADNIENIA PODSTAWOWE PRZEMOCY SEKSUALNEJ

Zgodnie z artykułem 153 Kodeksu karnego Ukrainy za przemoc seksualną uważa się popełnienie wszelkich aktów przemocy o charakterze seksualnym, niezwiązanych z penetracją ciała innej osoby bez dobrowolnej zgody osoby pokrzywdzonej. Akt o charakterze seksualnym obejmujący penetrację, dokonany wbrew woli jednej ze stron⁴, jest klasyfikowany jako gwałt.

Jednocześnie 14% Ukraińców ogranicza przemoc seksualną wyłącznie do kategorii „gwałtu”; 15% uważa, że zgoda na pocałunek lub pieszczotę jest równoznaczna z wyrażeniem zgody na kontakt seksualny. Istnieją również inne stereotypy, które już nie kojarzą się ze znajomością przepisów prawa [patrz. tab. Zagadnienia poszczególne przemocy seksualnej].

Niestety na Ukrainie nie są dostępne wyczerpujące statystyki umożliwiające sprostowanie wyżej wymienionych oraz innych mitów.

Ukraińcy dość szeroko interpretują przemoc seksualną. Zwłaszcza, jeżeli chodzi o nieletnich. Ponad 80% respondentów uważa każdy z proponowanych czynów (o charakterze seksualnym) za przemoc seksualną. To seks za zgodą [z wyłączeniem grupy wiekowej 16-17-letnich, w której wskaźnik wynosi 65%], dotykanie części intymnych ciała bez pozwolenia, zmuszanie do oglądania pornografii oraz inne, bardziej oczywiste, formy przemocy seksualnej.

Niektóre pozycje są rzadziej określane jako przemoc seksualna, gdy zostały popełnione wobec / z udziałem osób pełnoletnich (jednak wskaźniki są bardzo wysokie). W szczególności, jeśli chodzi o seks oralny (55%), seks za opłatą (64%), wpatrywanie się w części intymne ciała (65%) oraz podglądanie osób nagich (65%), niechciany sexting (niepożądane wiadomości o charakterze seksualnym – 69%), niechciane intymne zdjęcia lub wideo – 73%), ekshibicjonizm (75%).

Żaden z ankietowanych nie uważa, że seks odbyty za zgodą w wieku pełnoletności jest zjawiskiem przemocy seksualnej.

Zagadnienia poszczególne przemocy seksualnej

Przemoc seksualna to wyłącznie zgwałcenie, nie dotyczy innych form przymusowego kontaktu seksualnego

Zgadzam się Nie zgadzam się

14% 86%

Zgoda na pocałunek lub pieszczotę automatycznie oznacza zgodę na akt seksualny

15% 85%

Akt seksualny z osobą niepełnoletnią nie uważa się za przestępstwo, jeśli ta osoba wyraziła zgodę

12% 77%

Problem przemocy seksualnej to zjawisko typowe dla rodzin znajdujących się w niekorzystnej sytuacji

30% 70%

Przemoc seksualna wobec dzieci nie jest właściwa dla kultury ukraińskiej

35% 65%

Kobiety nie mogą być sprawcami przemocy seksualnej

21% 79%

Przemoc seksualna zagraża dzieciom tylko po okresie dojrzewania płciowego

9% 91%

Nie ma nic złego w niewinnym flircie między dorosłymi a osobami niepełnoletnimi

15% 85%

Dorośli nie mogą dotykać dzieci, jeśli dzieciom się to nie podoba, (za wyłączeniem, na przykład, niezbędnego badania lekarza)

77% 23%

Nie ma nic złego w oglądaniu porno dziećmi w obecności ich rodziców lub osób ich zastępujących, w celu wychowania seksualnego

16% 84%

Przemoc seksualna to ...

	Do 8 lat	9-13 lat	14-15 lat	16-17 lat	18+
Kontakt seksualny za zgodą	89%	87%	82%	65%	0%
Kontakt seksualny bez zgody	92%	91%	90%	91%	90%
Kontakt seksualny z użyciem przemocy fizycznej	91%	90%	92%	91%	91%
Kontakt seksualny z groźbą użycia przemocy fizycznej	91%	91%	92%	91%	90%
Kontakt seksualny z osobą w stanie bezradności (stan zatrucia alkoholowego, utrata przytomności itp.)	88%	87%	90%	91%	88%
Kontakt seksualny za opłatę	88%	87%	88%	85%	64%
Zmuszanie do kontaktu seksualnego za opłatę	89%	89%	90%	91%	84%
Wykorzystanie seksualne przez rodziców celem uzyskania dochodu	90%	91%	92%	92%	88%
Zmuszanie do świadczenia usług seksualnych przez osób niebędących rodzicami (przez innych osób)	90%	89%	92%	93%	89%
Zmuszanie do oglądania pornografii	91%	91%	90%	86%	80%
Przymusowe demonstrowanie kontaktu seksualnego	91%	90%	90%	89%	83%
Zmuszanie do demonstrowania części intymnych ciała	91%	91%	91%	89%	83%
Ekshibicjonizm, t. j. demonstracja genitaliów (często publiczna) w celu uzyskania przyjemności	89%	89%	89%	85%	75%
Zmuszanie do dotykania części intymnych ciała innych ludzi	91%	91%	90%	91%	85%
Ignorowanie prośb o zatrzymanie się podczas preludium	87%	87%	88%	89%	81%
Otrzymanie niepożądanych zdjęć intymnych lub wideo	88%	88%	87%	84%	73%
Dotykanie części intymnych ciała bez pozwolenia	90%	91%	90%	89%	83%
Wymuszanie nieakceptowanych pieszczot miejsc intymnych ciała	90%	90%	91%	90%	83%
Nieakceptowane zdjęcia lub nagrania obnażonego/obnażonej bez zgody nagrywanego	89%	89%	90%	89%	83%
Nieakceptowane zdjęcia lub nagrania aktu seksualnego	88%	89%	90%	89%	82%
Seks oralny	88%	88%	88%	80%	55%
Natrętne wpatrywanie się w miejsca intymne	86%	85%	86%	80%	65%
Otrzymywanie niechcianych wiadomości o charakterze seksualnym	87%	86%	86%	81%	69%
Podglądanie osób nagich	86%	86%	85%	81%	65%
Nie wybrano żadnej kategorii	5%	3%	2%	2%	4%



ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE SPRAWCY I OFIARY

Zwykle respondenci oskarżają o przemoc seksualną osobę, która tej przemocy dokonuje (77%). Jednocześnie część respondentów dostrzega winę zarówno sprawcy, jak i ofiary (21%).

41% ankietowanych uważa, że najczęstszymi ofiarami przemocy seksualnej wobec dzieci są osoby w wieku 9-17 lat. 52% deklaruje, że wiek nie ma znaczenia.

Osobami wyrządzającymi krzywdę wobec nieletnich, zdaniem ankietowanych, najczęściej są osoby w wieku 35-49 lat (35%). Przeważnie są to nieznajomi (62%), niespokrewniona przybrana rodzina (41%), przyjaciele / koledzy z klasy (33%) lub inni znajomi (32%).

Zgodnie z danymi RAINN⁵, w ośmiu przypadkach z dziesięciu przemoc seksualna dokonywana jest przez osobę, która zna ofiarę.

WAŻNE: INFORMACJE ZAMIESZCZONE W TABELACH POKAZUJĄ POSTAWĘ UCZESTNIKÓW BADAŃ WOBEC SPRAWCY I OFIARY PRZEMOCY SEKSUALNEJ WOBEC NIELETNICH I MOGĄ NIE ODPOWIADAĆ AKTUALNEJ STATYSTYCE.

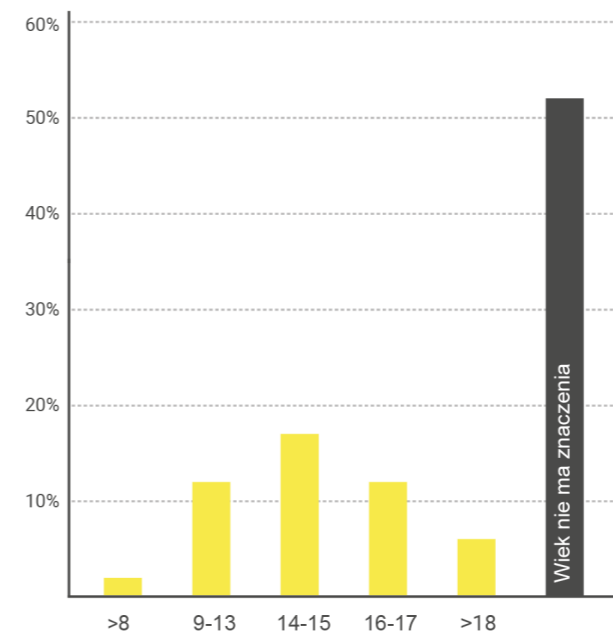
Osoby winne w przemocy seksualnej



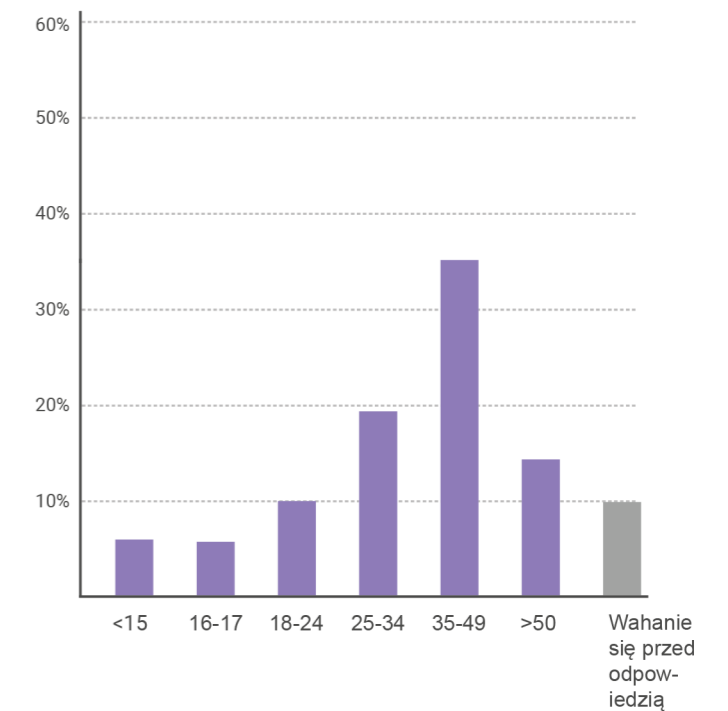
legenda

- Osoba, która dopuszcza się przemocy
- Ofiara przemocy
- Zarówno sprawca, jak i ofiara
- Nikt

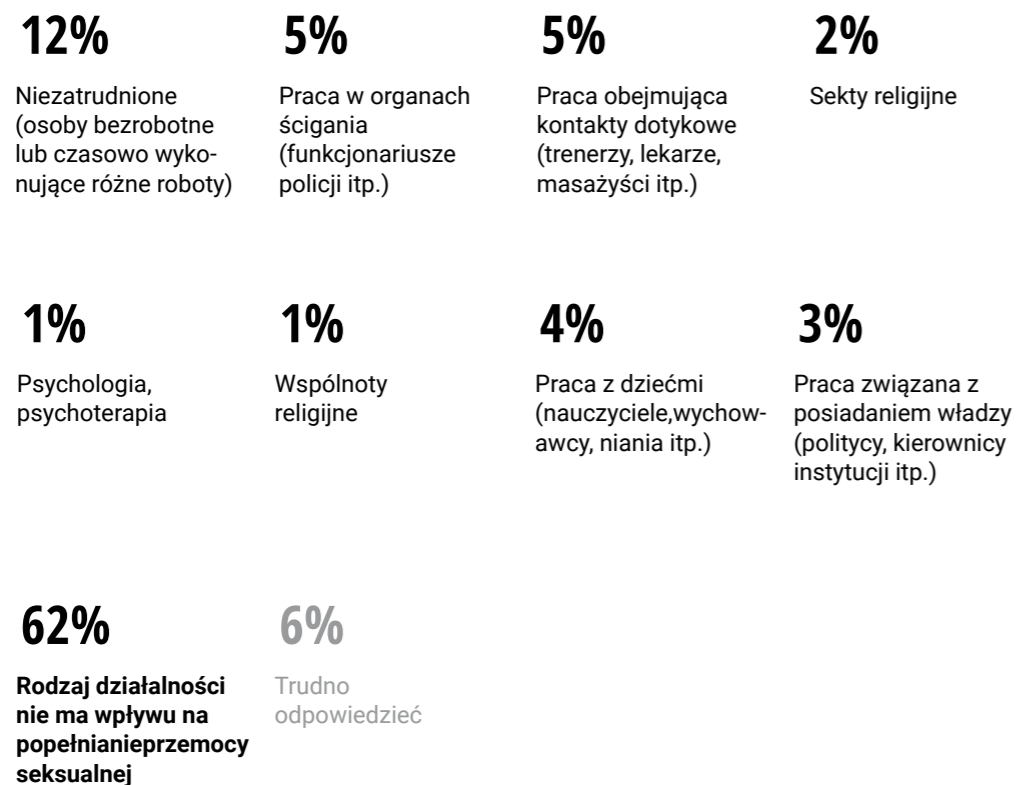
Wiek dziecka-ofiary



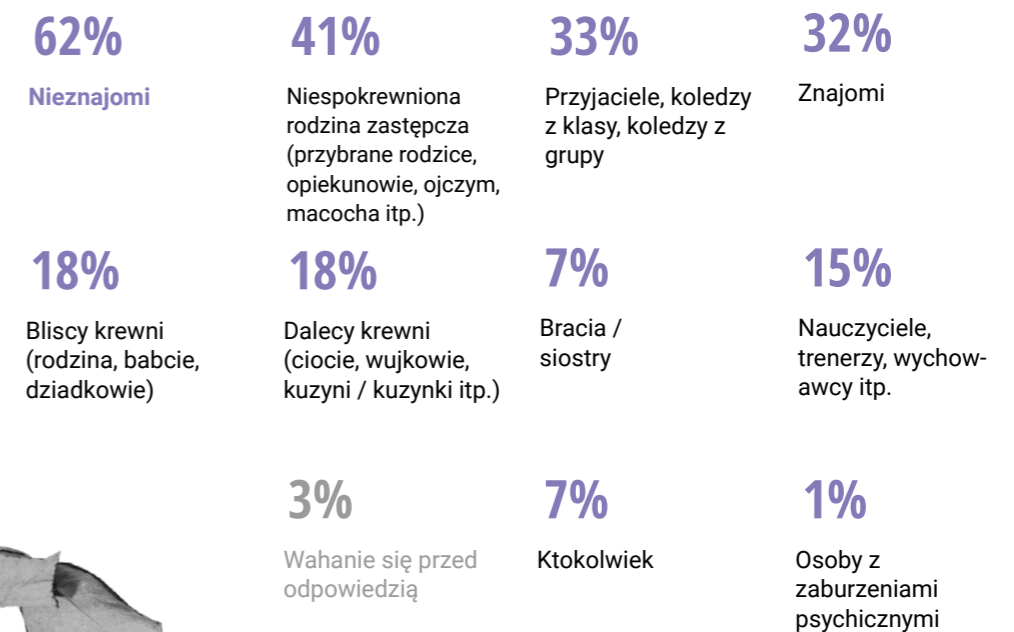
Wiek sprawcy znęcającego się nad nieletnimi



Zatrudnienie sprawcy znęcającego się nad nieletnimi



"Bliskość" sprawcy i ofiary

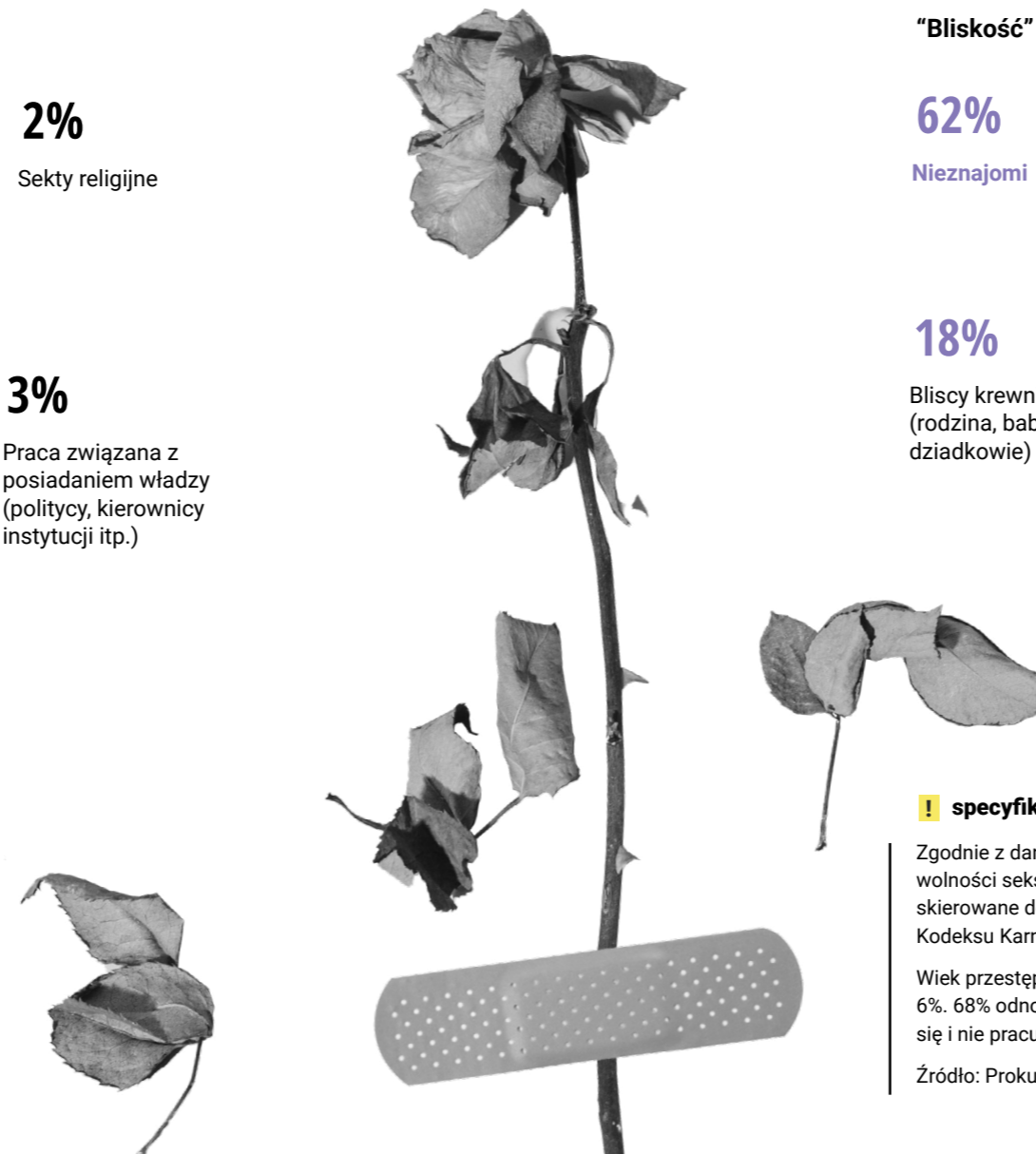


! specyfikacja

Zgodnie z danymi Prokuratury Generalnej Ukrainy w roku 2020 odnotowano 478 przestępstw wobec wolności seksualnej i prywatności seksualnej osoby; wszczęte postępowania w tych sprawach zostały skierowane do sądu. Zidentyfikowano 342 osoby, które popełniły przestępstwo z art. 152, 153, 156 Kodeksu Karnego Ukrainy.

Wiek przestępców: do 18 lat – 8%, 18-28 lat – 31%, 29-39 lat – 31%, 40-54 lata – 24%, 55 lat więcej – 6%. 68% odnotowanych przestępstw zostały popełnione przez osoby zdolne do pracy, które nie uczą się i nie pracują; 6% to bezrobotni. Odsetek kobiet wśród przestępców wynosi 2%.

Źródło: Prokuratura Generalna Ukrainy



OFIARY PRZEMOCY SEKSUALNEJ

W ramach przeprowadzonego badania zapytaliśmy naszych respondentów, czy kiedykolwiek doświadczyli sytuacje, które mogą być potraktowane jako przemoc seksualna. Na podstawie uzyskanych odpowiedzi (oraz zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem) ustalono: około 4% ankietowanych było ofiarą zgwałcenia w okresie dzieciństwa, a 23% było ofiarą przemocy seksualnej i/lub molestowania⁶ (w tym zgwałcenia). Według wyników badania ofiarami przemocy seksualnej częściej padają kobiety niż mężczyźni (25% kobiet wobec 19% mężczyzn).

Wśród respondentów, którzy doświadczyli przemocy seksualnej w okresie dzieciństwa, w równym stopniu zostali reprezentowani zarówno ci, którzy opowiedzieli komuś swoje historie, jak i ci, którzy milczeli⁷. "Odbiorcami" tych informacji zwykle byli przyjaciele / koleżanki, czasami rodzice lub inni krewni, bardzo rzadko nauczyciele lub inni znajomi. Respondenci, którzy nigdy nie dzielili się tymi informacjami, często argumentują swoją postawę poczuciem wstydu i strachu (w tym strachu być oskarżonym) lub niechęcią do mówienia.

4%

respondentów są ofiarami gwałtu w dzieciństwie

23%

ofiary przemocy seksualnej i/lub molestowania



Sytuacje (o charakterze seksualnym), których doświadczyli ankietowani w okresie dzieciństwa i adolescencji (przed 18. r. ż.)



⁶ Przy rozliczeniu odsetek ofiar przemocy seksualnej lub molestowania seksualnego w ramach przeprowadzonego badania NIE uwzględniono przypadków oglądania pornografii, seksu oralnego (odbytego z osobami w wieku powyżej 14 lat), podglądania osób nagich oraz kontaktu seksualnego odbytego za zgodą z osobami w wieku powyżej 14 lat.

⁷ Około 40% poinformowało kogoś o doświadczonej sytuacji, około 43% – nie; 17% nie udzieliło odpowiedzi na pytanie precyzujące.

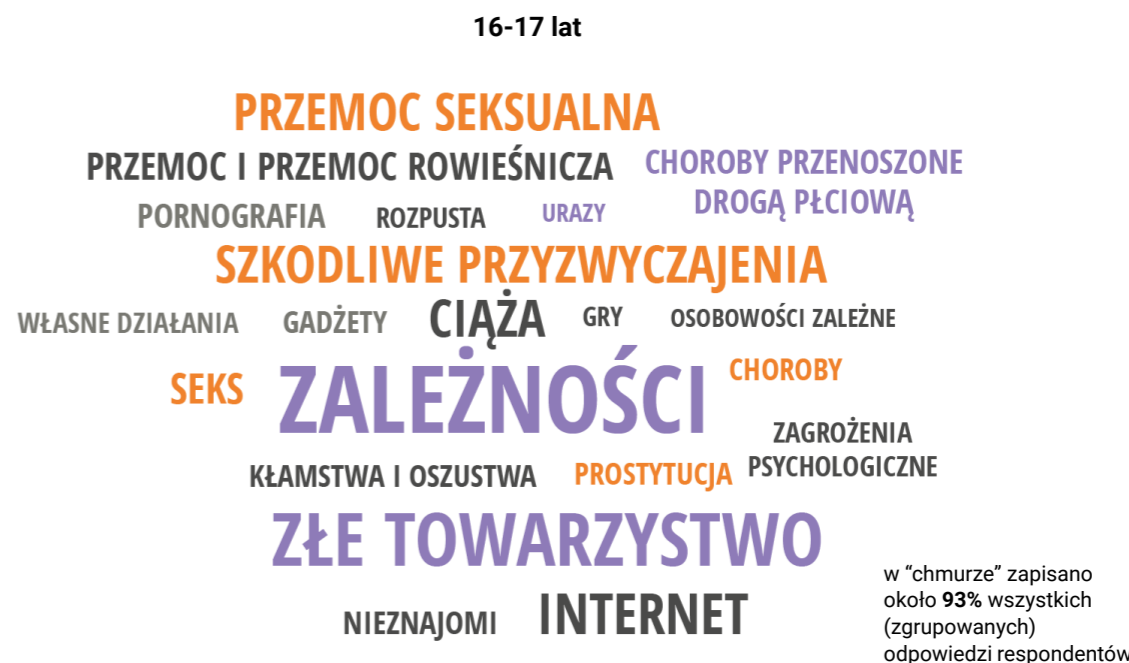
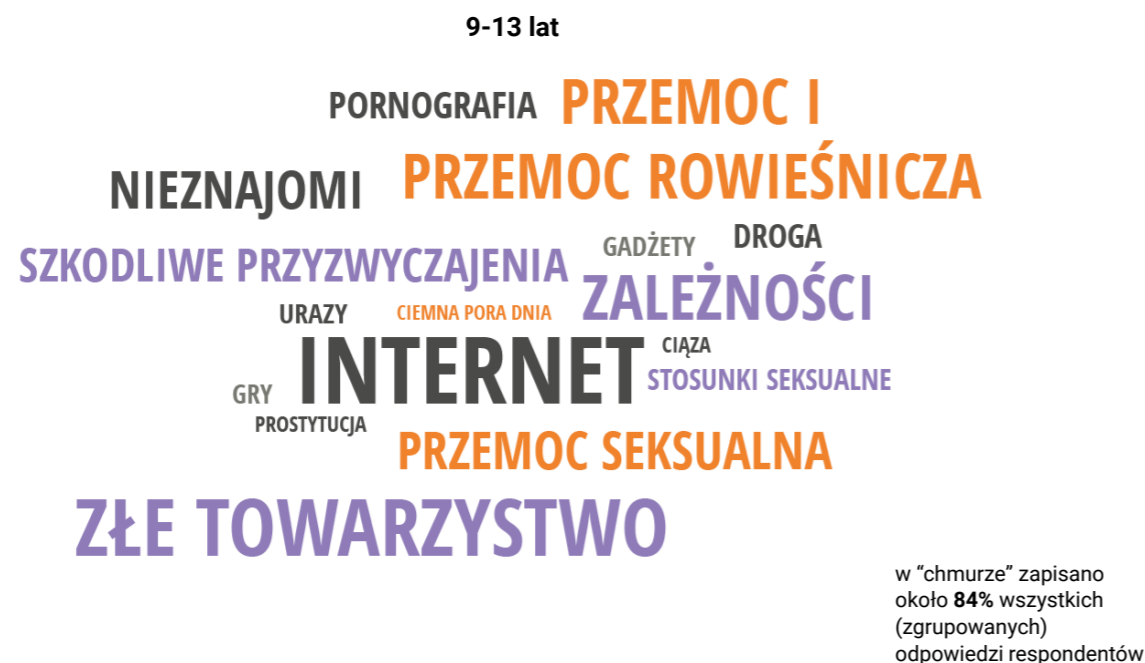
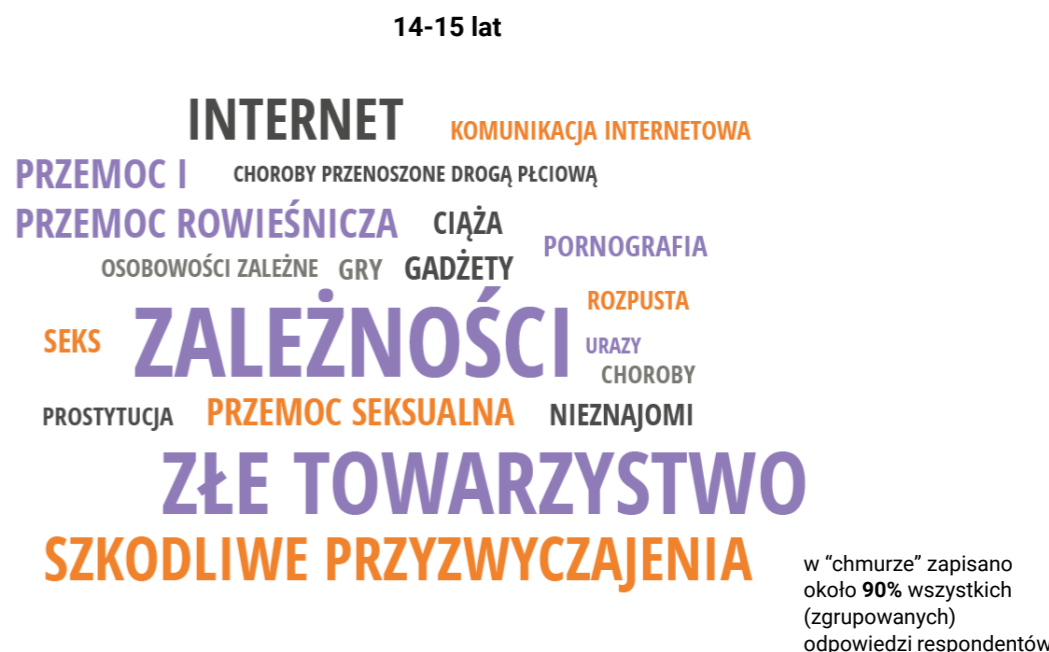
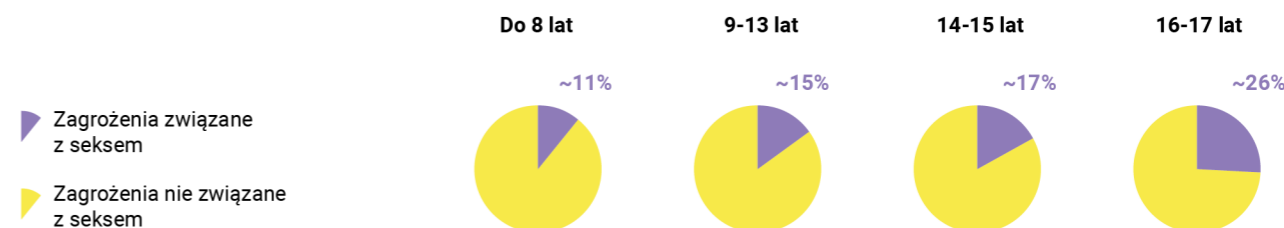
ZAGROŻENIA DLA DZIECI

Jakie miejsce zajmuje przemoc seksualna w strukturze zagrożeń dla dzieci? Aby to wyjaśnić uczestnikom badania zostało zadane (otwarte⁸) pytanie: "Przed jakimi zagrożeniami Pani/Pana zdaniem należy chronić współczesnych dzieci?" (ze zróżnicowaniem według wieku dziecka). W wyniku otrzymaliśmy wielu różnych odpowiedzi o różnym stopniu szczegółowości [kategorie uogólnione zostały zapisane w „chmurze”].

Wśród zagrożeń, przed którymi należy chronić dzieci w różnym wieku, występują różne zjawiska przemocy seksualnej. Odsetek ich tylko się zwiększa wraz z podwyższeniem wieku dziecka. Zmienia się również charakter zagrożeń związanych ze seksem. Jeśli przemoc seksualna (pedofilia, deprawacja, molestowania seksualne, zboczenia itp.) i pornografia są najczęściej obserwowane w wieku do 13 lat, to w okresie po osiągnięciu wieku 14-letniego występują wcześnie kontakty seksualne i zajście w ciążę.

Zagrożenia, przed którymi należy chronić dzieci⁹

Zagrożenia, przed którymi należy chronić dzieci



8 Bez proponowanej listy alternatyw, bez podpowiedzi.

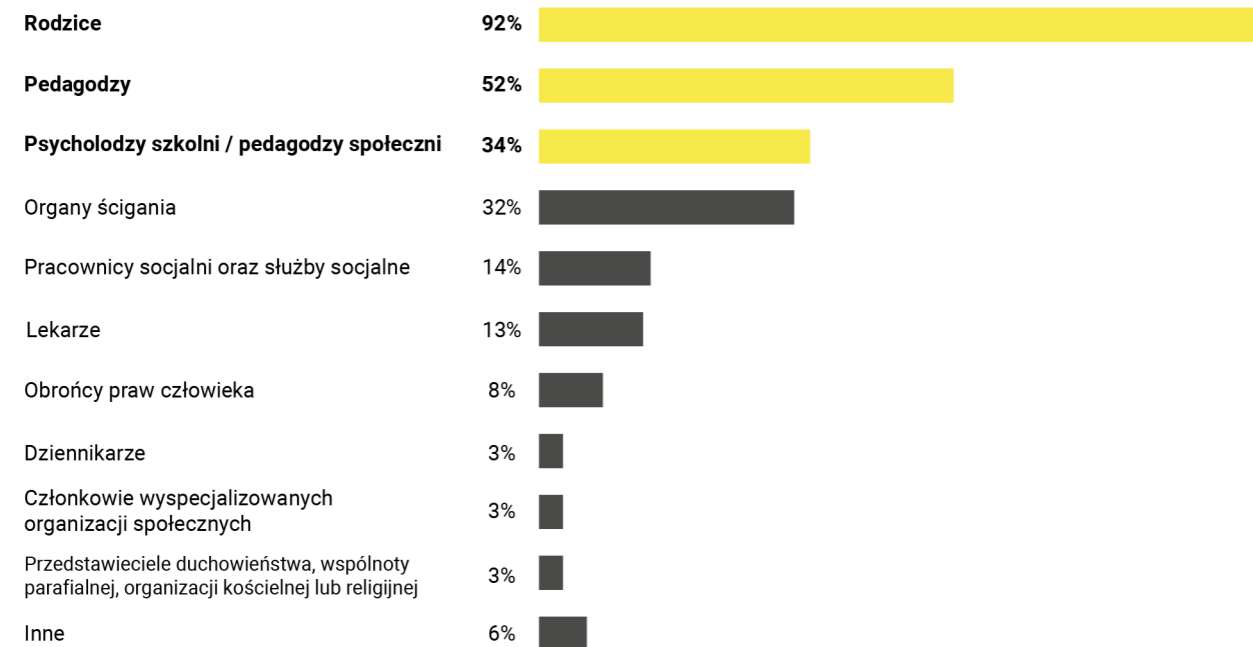
9 Rozkład warunkowy, ponieważ mówimy o badaniu pytań otwartych. Należy również uwzględnić ten fakt, że część respondentów nie udzieliła odpowiedzi na pytanie: 10% stosownie zagrożeń dla dzieci w wieku do 8 lat, 11% – 9-13 lat, 11% – 14-15 lat, 13% – 16-17 lat.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PODEJRZENIA O MOLESTOWANIE DZIECKA

Respondenci uważają, że osobami odpowiedzialnymi za profilaktykę przemocy seksualnej wobec dzieci są przede wszystkim rodzice dziecka (92%), następnie zostali wymienieni pedagodzy (52%), a także psycholodzy szkolni / pedagodzy społeczni (34%) oraz organy ścigania (52%).

Jednak 85% ankietowanych twierdzi, że dorośli powinni podejmować działania w celu ochrony nieznajomych dzieci, jeśli zachodzi podejrzenie faktów stosowania przemocy seksualnej w ich rodzinie. A jeśli zachodzą podejrzenia wobec dziecka we własnej rodzinie?

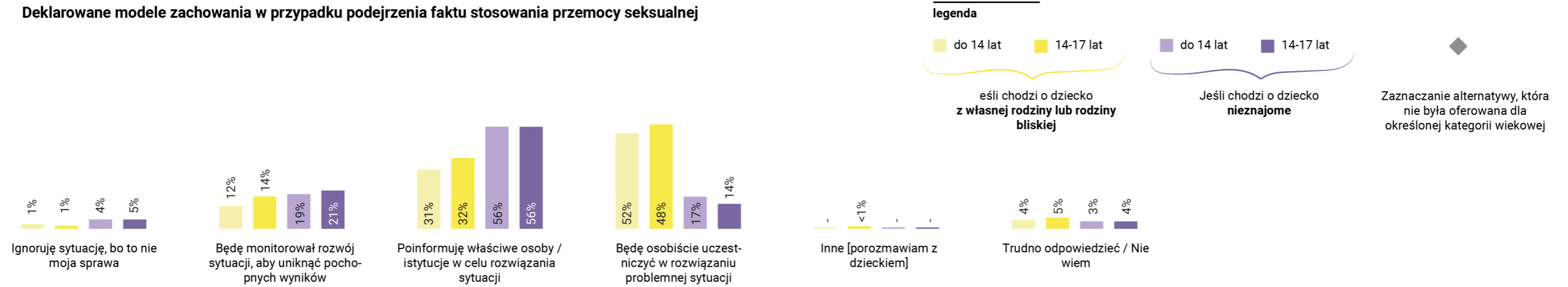
Osoby odpowiedzialne za zapobieganie przemocy seksualnej wobec dzieci



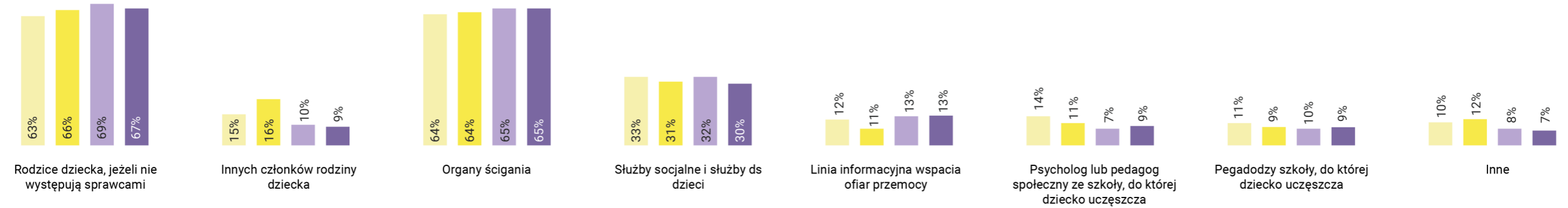
Opisując swoje zachowanie w sytuacji hipotetycznej, uczestnicy badania deklarują bardziej aktywne zaangażowanie się w sytuację z bliskim dzieckiem (niż z dzieckiem nieznajomym), niezależnie od wieku dziecka. Stosunkowo niewielka część respondentów wybiera sposób uniknięcia sytuacji [co odpowiada wyżej wymienionym danym przedmiotowego badania]. Jeśli chodzi o nieznajome dziecko, typowym zachowaniem deklarowanym przez ankietowanych jest delegowanie odpowiedzialności za rozwiązanie sytuacji. Ze swoimi podejrzeniami zwrócą się najpierw do rodziców dziecka (jeżeli nie są sprawcami krzywdy), do organów ścigania, służb socjalnych oraz służb zajmujących się sprawami dzieci. Jeśli chodzi o dziecko z własnej rodziny lub rodziny bliskich, najczęściej respondenci wybierają interwencję osobistą.



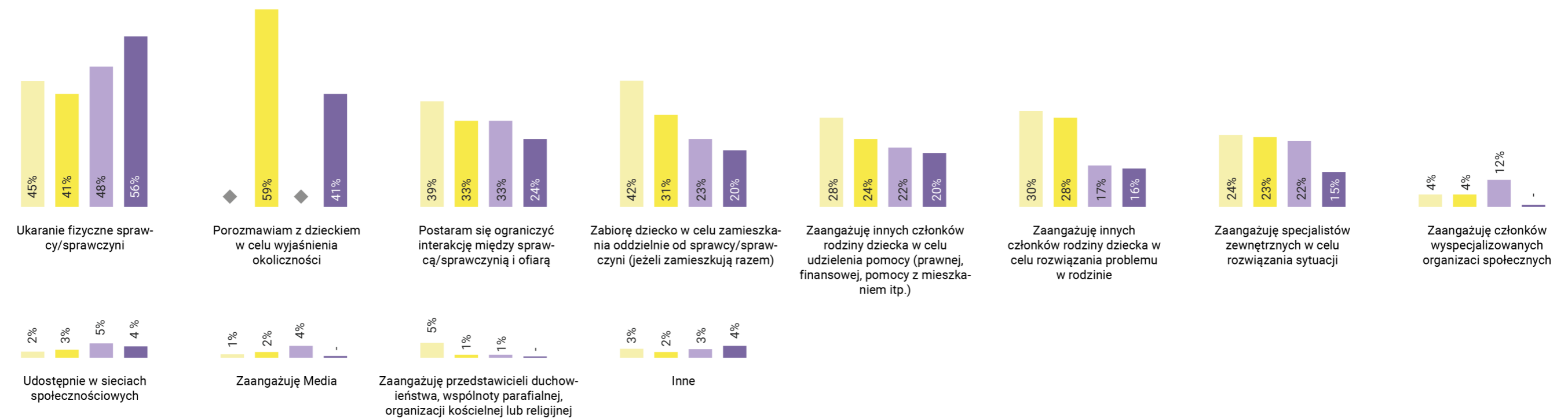
Deklarowane modele zachowania w przypadku podejrzenia faktu stosowania przemocy seksualnej



Osoby i instytucje, do których respondenci zgłoszą swoje podejrzenia dotyczące faktu stosowania molestowania dziecka [wśród respondentów, którzy wybrali odpowiednią pozycję deklarowaną]



Forma uczestnictwa osobistego w rozwiązywaniu problemnej sytuacji [wśród respondentów, którzy wybrali odpowiednią pozycję deklarowaną]





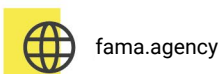
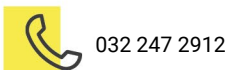
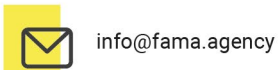
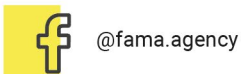
WE FIND BRIGHT DATA FOR RIGHT DECISIONS



ZNAJDUJEMY ODPOWIEDZI DLA TYCH,
KTÓRZY DZIŚ TWORZĄ

BĄDŹMY W KONTAKCIE:

Agencja Badawcza Fama



Centrum Godności Dziecka

